

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين أنه خير ناصر ومعين الحمد لله رب العالمين وصَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ أَكْلَمِ الظَّيْبَانِ الظَّاهِرِينَ وَلَعْنَةُ اللهِ عَلَىٰ أَعْدَائِهِمْ أَجْمَعِينَ أَبْدَ الْأَبْدِينَ

قال الله تعالى في القرآن الكريم: فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصُبْ وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْجِعْ

لعيارات ناز

برکره از کتابهای: صلاة جامعة - پاسخ برگزیده - جامع المسائل

از آثار: عبد الله علوی فاطمی

طرح و برنامه ریزی پژوهشی و مدیریت و اشراف علمی: دارالمعارف الإلهیة

تحقيق و تدوین و نشر: پژوهشگاه علوم فقه آئین الهی بنیاد حیات اعلی

فضیلت و آداب و انواع تعقیب نماز

سؤال: اگر ممکن است درباره فضیلت و اهمیت تعقیبات نمازهای فریضه و آداب و انواع آنها مطلبی بفرمایید؟

جواب: فضیلت، اهمیت، آداب، و انواع تعقیبات فرائض یومیه:

﴿ خداوند تعالی در کلام وحی (قرآن کریم) می فرماید: ﴿فَإِذَا فَرَغْتَ فَأَنْصِبْ وَإِلَى رِبَّكَ فَارْعَبْ﴾، در بیان خازنان وحی ﴿الله﴾ از معانی این آیات مبارکه آمده است که: حضرت امام باقر ﴿علیه السلام﴾ فرموده اند: (یعنی) پس آن هنگام که از نماز فارغ شدی بعد از سلام؛ در حالی که نشسته ای؛ متمرکز شود در دعای از امور آخرت و دنیا، و آن هنگام که از دعا فارغ شدی پس توجه کن و رغبت بورز به خداوند تا اینکه خداوند نماز فریضه ات را از تو بپذیرد.

﴿ و نیز در کلام وحی (حدیث قدسی) خداوند فرموده است: ای فرزند آدم؛ مرا بعد فجر و بعد عصر ساعتی یاد کن؛ مهامات تو را کفایت می کنم. همچنین در کلام شریف (حضرات معصومین ﴿علیهم السلام﴾) وارد شده است که: در پی هر نماز فریضه دعایی مستجاب و حاجتی برآورده است، که با تعقیبات نماز بدست می آید، و تعقیب نماز از تلاش و دویدن در شهرها رزق آورتر است، خطاب به آنکه بخاطر فعالیت اقتصادی تعقیب نماز را ترک می کند).

﴿ در کلام خازنان وحی ﴿الله﴾ آداب و انواع تعقیبات فرایض یومیه بیان شده است، از جمله آنهاست:

۱- تقدیم تعقیبات بر نوافل، ۲- باقی ماندن بر طهارت نماز در وقت تعقیبات،

۳- پرهیز از نواقص نماز در تعقیبات (از جمله حرف زدن)، ^۴- نشستن برای تعقیبات، ^۵- دست به دعا برداشتن (تا بالای سر)، ^۶- ذکر بسیار خداوند: تسبیحات فاطمیه عليها السلام، صد تهلیل، هفتاد استغفار، صد بسمله و حوقله (بسم اللہ الرحمن الرحیم ولا حول ولا قوة الا باللہ العلی العظیم)، ^۷- انجام آنها با تسبیح تربت حسینی عليها السلام (۳۴ دانه)، ^۸- خدای را خواندن با دست گشوده بسوی آسمان، بوسیله دعاها ی وارد، بویژه آن دعاها ی که تأکید الزام آور دارد، و آنچه مشتمل بر: شهادت کامله به عقائد حقه، و صلووات (بر معصومین) و برائت (از دشمنان ایشان) بوده، و نیز درخواست رفع نواقص نماز و قبولی آن، و نیز حوائج اخروی و دنیوی خود و خانواده و همراهان دینی می باشد.

۹- تلاوت برخی از سوره آیات قرآنی، همچون: سوره های ام الكتاب، توحید و اشرح (بعد همه فرائض)، و سوره های واقعه و یاسین و ملک و نوح و نبأ (بعد برخی از آنها)، فوائح سوره بقرة (۱-۵)، آیت الکرسی (۵۰۷-۵۰۵)، خواتم سوره بقرة (۲۸۶-۲۸۴)، آیه من یتق الله (طلاق ۳-۵)، آیه نور (۳۵ تا ۳۸)، آیه شهادة (آل عمران ۱۸-۱۹)، آیه مُلک (آل عمران ۲۶-۲۷)، آیه رزق (ذاریات ۲۲)، آیه تسخیر (اعراف ۵۶-۵۴)، فوائح سوره فتح (۱-۴)، خواتیم سوره حشر (۶۱-۶۴).

۱۰- تسبیح واجب صبح و شام (لا إله إلا الله وحده ... و هو على كل شيء قادر).

۱۱- سجده شکر (صد حمد و یا شکر) با پیشانی و روی در خاک مالیدن و چسباندن ساقهای دست؛ و سینه و شکم به زمین.

۱۲- تفکر در محاسبه اعمال، و ارتقای معرفت. وفقنا الله تعالى جمیعاً لحق معرفته و تمام عبودیتہ و خالص عبادته وکثیر خدمتہ، بمّنه وکرمّه، آمین رب العالمین. [شماره ثبت: (۱۳۲۱) منبع: المسائل الهندية]

سؤال: در باب تعقیبات نماز اذکار و ادعیه فراوانی وارد شده است، آیا همه آنها را باید بخوانیم؟ کدامیک افضل است؟ آیا مواردی هست که حق الامکان نباید ترک بشود؟

جواب: تعقیبات لازمه، جامعه، صلووات، برائت، رفع نواقص فریضه، تعویذ:

﴿ اهتمام علمای دین بر حفظ و نشر فرمایشات معصومین علیهم السلام سبب شده؛ تا آنچه در باب تعقیبات نماز وارد گردیده؛ یکجا جمع آوری و ارائه شود؛ تا برای بهره مندی مؤمنین در دسترس باشد، اما این امر به معنای این نیست که نمازگزار به انجام همه آنها ملزم می باشد. ﴾

﴿ بویژه آنکه نوعا هر کدام از اینها به عنوان دستور العملی جداگانه برای تعقیب نماز وارد شده، و این به ما می فهماند که اکتفا به بعضی از آنها هم مجری است، البته هر یک از آنها؛ بر حسب نیازهای درخواست کننده و آثار مطلوبه توصیه گردیده است. ﴾

﴿ اگر در شأن صدور آنچه در باب تعقیبات نماز وارد شده تأمیل بشود؛ ملاحظه می گردد که: بعضی از آنها به زبان تفضیل؛ و بعضی بالحن تشویق؛ و بعضی با بیان نتایج و فواید و برکات آن؛ توصیه یا معرفی شده اند، که اهل ایمان بر حسب رغبت و تناسب شرایط و احوال خود؛ در انتخاب از آنها مختار می باشند، ﴾

﴿ ولی بعضی دیگر از تعقیبات نماز به لسان "فرض و لزوم و یا تأکیدی (در این حدود)" وارد شده اند؛ ازین روست که می بینیم؛ بندگان درگاه مقام ولايت کبری (منه السلام) در التزام بر اینها کوشان هستند، نمونه هایی از انواع مذکور را یاد آوری می نمایم: ﴾

(۱)- حضرت مولا امیر المؤمنین علیه السلام از نمازشان فارغ نمی شدند الا اینکه به این تعقیب دعا می نمودند، (و این تعقیب در عین موجز بودن لفظ؛ از نظر معنا؛ جامع همه خیرات مادی و معنوی است) :

* اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مَعَ الْمُحَمَّدِ وَآلِ الْمُحَمَّدِ فِي كُلِّ عَافِيَةٍ وَبَلَاءٍ *
وَاجْعَلْنِي مَعَ الْمُحَمَّدِ وَآلِ الْمُحَمَّدِ فِي كُلِّ مَثْوَى وَمُنْقَلِبٍ * اللَّهُمَّ
اجْعَلْ مَحْيَايَ مَحْيَاهُمْ * وَمَمَاتِي مَمَاتَهُمْ * وَاجْعَلْنِي مَعَهُمْ فِي
الْمَوَاطِنِ كُلَّهَا * وَلَا تُفَرِّقْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ أَبَدًا * إِنَّكَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ *

^۱

(۲)- سبحه طاهره و تسبيحات فاطمیه علیها السلام که فضیلتش معروف است؛ ولی به این ترتیب و عدد بگویند: * الله اکبر (۳۴ مرتبه) * سبحان الله (۳۳ مرتبه) *
مرتبه) * الحمد لله (۳۳ مرتبه) *

(۳)- از جمله دعاهای سرّ که حضرت رسول اکرم علیه السلام آنرا از حضرت حق (جل شانه) در معراج آموخته اند؛ این دعاست که حق تعالی فرمود: یا محمد هر کسی از امت تو بخواهد تا نمازهای واجب و مستحب از او قبول شود؛ پس باید بعد از هر یک از آنها این تعقیب را بگوید.

توضیح: مضامین این تعقیب شریف در باب توفیق سیر معنوی رهروان راه حق؛

---

(۱) جامع أحاديث الشيعة - ج ۵ ص ۱۹۵ ح ۴ / بحار الانوار - ج ۸۳ ص ۴۳ .

(۲) جامع أحاديث الشيعة - ج ۲ ص ۳۶۶ ح ۶ .

بسیار گویا و جامع است:

* يَا شَارِعاً لِمَلَائِكَتِهِ الدِّينَ الْقَيْمَ دِينًا رَاضِيًّا بِهِ مِنْهُمْ لِنَفْسِهِ
* وَيَا خَالِقَ مَنْ سَوَى الْمَلَائِكَةَ مِنْ خَلْقِهِ لِلابْتِلَاءِ بِدِينِهِ
وَيَا مُسْتَخْلِصًا (x مُسْتَخِصًا) مِنْ خَلْقِهِ لِدِينِهِ رُسُلًا بِدِينِهِ إِلَى
مَنْ دُونَهُمْ * وَيَا مُجَازِي أَهْلَ الدِّينِ بِمَا عَمِلُوا فِي الدِّينِ *
إِجْعَلْنِي بِحَقِّ اسْمِكَ الَّذِي كُلُّ شَيْءٍ مِنَ الْخَيْرَاتِ مَنْسُوبٌ إِلَيْهِ
مِنْ أَهْلِ دِينِكَ الْمُؤْثِرِ بِهِ إِلَيْزَامِكُهُمْ حَقَّهُ * وَتَفْرِيغُكَ قُلُوبَهُمْ
الْمُرْغَبَةِ فِي أَدَاءِ حَقَّكَ فِيهِ إِلَيْكَ * لَا تَجْعَلْ بِحَقِّ اسْمِكَ الَّذِي
فِيهِ تَفْصِيلُ الْأُمُورِ كُلَّهَا * شَيْئًا سَوَى دِينِكَ عِنْدِي أَبْيَانَ فَضْلًا
وَلَا إِلَيَّ أَشَدَّ تَحْبِبًا وَلَا يَلْاصِقًا وَلَا أَنَا إِلَيْهِ مُنْقَطِعًا * وَ
اغْلِبْ بَالِي وَهَوَايَ وَسَرِيرَتِي وَعَلَانِيَتِي * وَاسْفَعْ بِنَاصِيَتِي
إِلَى كُلِّ مَا تَرَاهُ لَكَ مِنِّي رِضَى مِنْ طَاعَتِكَ فِي الدِّينِ *

(٤)- در کلام حضرات معصومین ﷺ درباره تعقیبات نماز؛ دو تعقیب است که تعبر "حق ما (یا) حق واجب ما بر شیعیان" درباره آن بکار رفته است:

[الف]: ابن وهب (از اصحاب ائمه هدی ؑ) می گوید: در نوشته های پدرم لوحی را به خط مولایمان موسی بن جعفر ؑ یافتم؛ که بر آن نوشته بود:

(٣) مصباح شیخ طوسی و البلد الأمین - ص ٥١٢ / بحار الانوار - ج ٨٣ ص ٣٩

از حقوق واجب ما بر شیعیانمان آنست که: از نماز واجب یومیه برخیزند مگر اینکه این تعقیب را بگویند؛ و حضرتش هم بعد از هر فرضه؛ خود به این دعا خداوند را می خوانده اند:^۴

* اللَّهُمَّ بِرَبِّ الْقَدِيمِ وَرَأْفَتِكَ * بِتَرْبِيَتِكَ الْلَّطِيفَةَ وَشَفَقَتِكَ *
 بِصَنْعَتِكَ الْمُحْكَمَةَ وَقُدْرَتِكَ * بِسْتِرِكَ الْجَمِيلِ وَعِلْمِكَ * صَلَّ
 عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ * وَأَحْيِ قُلُوبَنَا بِذِكْرِكَ * وَاجْعَلْ
 ذُنُوبَنَا مَغْفُورَةً * وَعُيُوبَنَا مَسْتُورَةً * وَفَرَائِضَنَا مَشْكُورَةً *
 وَنَوَافِلَنَا مَبْرُورَةً * وَقُلُوبَنَا بِذِكْرِكَ مَعْمُورَةً * وَنُفُوسَنَا
 بِطَاعَاتِكَ مَسْرُورَةً * وَعُقُولَنَا عَلَى تَوْحِيدِكَ مَجْبُولَةً * وَأَرْوَاحَنَا
 عَلَى دِينِكَ مَفْطُورَةً * وَجَوَارِحَنَا عَلَى خِدْمَتِكَ مَقْهُورَةً * وَ
 أَسْمَائَنَا فِي خَوَاصِكَ مَشْهُورَةً * وَحَوَائِجَنَا لَدِيْكَ مَيْسُورَةً * وَ
 أَرْزَاقَنَا مِنْ خَزَائِنِكَ مَدْرُورَةً * أَنْتَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ *
 لَقْدْ فَازَ مَنْ وَالَّاَكَ * وَسَعَدَ مَنْ نَاجَاكَ * وَعَزَّ مَنْ نَادَاكَ * وَ
 ظَفِيرَ مَنْ رَجَاكَ * وَغَنِمَ مَنْ قَصَدَكَ * وَرَبحَ مَنْ تَاجَركَ * وَ
 أَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ * اللَّهُمَّ وَصَلَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ * وَ

---

(۴) مصباح شیخ طوسی / البلد الامین شیخ کفعمی / جنة الامان سید بن طاووس / اختیار ابن الباقی / عدة السفر شیخ طبرسی / بحار الأنوار - ج ۸۳ ص ۵۵ س .

اسمعْ دُعَائِي كَمَا تَعْلَمْ فَقْرِي إِلَيْكَ * إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ *

[ب]: از حضرت امام صادق علیه السلام روایت است که فرمودند: از حق مابر دوستان و شیعیانمان آنست که کسی از آنها از نماز منصرف نشود، مگر آنکه به این دعا خدای را بخواند:

* اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّكَ الْعَظِيمِ الْعَظِيمِ * أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ
وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ * وَأَنْ تُصَلِّيَ عَلَيْهِمْ صَلَاةً تَامَةً دَائِمَةً * وَأَنْ
تُدْخِلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ * وَمُحِبِّيهِمْ وَأَوْلَائِهِمْ * حَيْثُ كَانُوا
وَأَيْنَ كَانُوا * فِي سَهْلٍ أَوْ جَبَلٍ * أَوْ بَرًّا أَوْ بَحْرًِ * مِنْ بَرَكَةِ دُعَائِي
مَا تَقَرُّ بِهِ عُيُونُهُمْ * إِحْفَاظٌ يَا مَوْلَايَ الْغَائِبِينَ مِنْهُمْ * وَ
اِرْدُدْهُمْ إِلَى أَهَالِيهِمْ سَالِمِينَ * وَنَفْسٌ عَنِ الْمَهْمُومِينَ * وَفَرْجٌ
عَنِ الْمَكْرُوبِينَ * وَأَكْسُ الْعَارِينَ * وَأَشْبَعَ الْجَائِعِينَ * وَأَرْوَ
الظَّالِمِينَ * وَاقْضِ دَيْنَ الْغَارِمِينَ * وَرَوْجَ الْعَازِبِينَ * وَاشْفِ
مَرْضَى الْمُسْلِمِينَ * وَأَدْخِلْ عَلَى الْأَمْوَاتِ مَا تَقَرُّ بِهِ عُيُونُهُمْ
وَانْصُرِ الْمَظْلُومِينَ مِنْ أَوْلَائِهِ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلَامَ * وَأَطْفِ
نَائِرَةَ الْمُخَالِفِينَ * اللَّهُمَّ وَضَاعِفْ لَعْنَتَكَ وَبَأْسَكَ * وَ
نَكَالَكَ وَعَذَابَكَ * عَلَى الَّذِينِ كَفَرُوا نِعْمَتَكَ * وَخَوْنَا
رَسُولَكَ وَاتَّهَمَا نِيَّكَ وَبَأْيَنَاهُ * وَحَلَّ عَقْدَهُ فِي وَصِيَّهِ * وَ

نَبَذَا عَهْدَهُ فِي خَلِيفَتِهِ مِنْ بَعْدِهِ * وَادْعَيَا مَقَامَهُ * وَغَيْرًا
 أَحْكَامَهُ * وَبَدَّلَا سُنَّتَهُ * وَقَلَّبَا دِينَهُ * وَصَغَّرَا قَدْرَ حُجَّجَ
 وَبَدَأَا بِظُلْمِهِمْ * وَطَرَقا طَرِيقَ الْغَدْرِ عَلَيْهِمْ * وَالْخَلَافَ
 عَنْ أَمْرِهِمْ * وَالْقَتْلِ لَهُمْ * وَإِرْهَاجِ الْحُرُوبِ عَلَيْهِمْ * وَمَنْعَ
 خَلِيفَتِكَ مِنْ سَدِّ الْثُلُمِ * وَتَقْوِيمِ الْعَوْجِ * وَتَثْقِيفِ الْأَوَدِ * وَ
 إِمْضَاءِ الْأَحْكَامِ * وَإِظْهَارِ دِينِ الْإِسْلَامِ * وَإِقَامَةِ حُدُودِ الْقُرْآنِ
 * اللَّهُمَّ اعْنُهُمَا وَابْنَتَيْهِمَا * وَكُلَّ مَنْ مَالَ مَيْلَهُمْ * وَهَذَا
 حَدْوَهُمْ * وَسَلَكَ طَرِيقَتَهُمْ * وَتَصَدَّرَ بِيَدْعَتِهِمْ * لَعْنًا لَا
 يَخْطُرُ عَلَى بَالٍ * وَيَسْتَعِدُ مِنْهُ أَهْلُ النَّارِ * إِلَعْنِ اللَّهُمَّ مَنْ
 دَانَ بِقَوْلِهِمْ * وَاتَّبَعَ أَمْرَهُمْ * وَدَعَا إِلَيَّ وِلَا يَتَّهِمْ * وَشَكَّ فِي
 كُفْرِهِمْ * مِنَ الْأَوَّلِينَ وَالآخِرِينَ * سِپس هر چه حاجت می
 خواهد بخواهد۔

(۵) بعضی از تعقیبات واردہ، مضامینی است که مشتمل بر برائت از اضداد حق؛ و دشمنان حقیقت می باشد، و رعایت آنها اهمیت دارد:

[الف]: أصحاب حضرت امام صادق علیه السلام نقل می کنند که شنیدیم حضرتش را که بعد از هر نماز واجب لعن می نمود؛ چهار نفر از مردان و چهار نفر از زنان

(۵) مهج الدعوات - ص ۸۳ و ۴۱۶ و البلد الامين / بحار الانوار - ج ۵۹ ص ۵۹.

را: تیمی و عَدُوی و فُعْلان و معاویه؛ و فلانه و فلانه (و نامشان را هم برند) و هند و ام الحکم خواهر معاویه.^۷

[ب]: از حضرت امام باقر علیه السلام روایت است که فرمود: وقتی از نماز واجب فارغ شدی، جدا مشو مگر با لعن نمودن بنی امیه.^۸

(۶)- نوع دیگر از تعقیبات؛ مضامینی است که برای تکمیل کاستیهای شخص در نماز و بهره مندی او از برکات معنوی و مدارج آسمانی تعلیم گردیده است:

[الف]: برای جبران نواقص شخص در نماز و بهره مندی از برکات معنوی نماز؛ از حضرت مولا علی علیه السلام وارد شده، و از حضرت امام حسن عسکری علیه السلام توصیه شده که بعد از نمازها گفته شود:

* اللَّهُمَّ لَكَ صَلَيْتُ * وَ إِيَّاكَ دَعَوْتُ * وَ فِي صَلَاةٍ وَ دُعَائِي
مَا قَدْ عَلِمْتَ مِنَ النُّقْصَانِ وَ الْعَجَلَةِ * وَ السَّهْوِ وَ الْغَفْلَةِ *

---

(۶) الكافی ج ۳ ص ۳۴۲ / التهذیب - ج ۱ ص ۲۲۷ / بحار الانوار - ج ۸۳ ص ۵۸.

توضیح: مقصود از "تیمی" همان "جهت" و بت معروف قریش "هبل" است؛ که در قبیله "تیم" بوده، و به "اویل" شناخته می شود، و مقصود از "عدوی" همان طاغوت و بت معروف قریش "لات" است که در قبیله "عدری" بوده، و به "دوی" شناخته می شود، و مقصود از "فعلان" همان "غایی" و بت معروف قریش "عزری" است؛ که در طایفه "اموی" بوده، و به "سوئی" شناخته می شود، و مقصود از "فلانه و فلانه" آن دو زن بوده که در مسموم کردن حضرت پیامبر ﷺ نقش داشته اند.

(۷) التهذیب - ج ۱ ص ۲۲۷ و ۶۵ / بحار الانوار - ج ۸۳ ص ۵۸.

الْكَسْلِ وَ الْفَتْرَةِ * وَ النِّسَيَانِ وَ الْمُدَافَعَةِ * وَ الرِّيَاءِ وَ السُّمْعَةِ
* وَ الرَّيْبِ وَ الْفِكْرَةِ * وَ الشَّكِ وَ الْمَشْغَلَةِ * وَ الْحَظْةِ
الْمُلْهِيَةِ * عَنْ إِقَامَةِ فَرَائِضِكَ فَصَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَ
اَجْعَلْ مَكَانَ نُقْصَانِهَا تَمَامًا * وَ عَجَلَتِي تَثْبِتًا (x تَثْبِيتًا) وَ
تَمَكُّنًا * وَ سَهْوِي تَيْقَظَّا * وَ غَفْلَتِي تَذَكَّرًا * وَ كَسَلِي دَشَاطًا *
وَ فُتُورِي قُوَّةً * وَ نِسْيَانِي مُحَافَظَةً * وَ مُدَافَعَتِي مُواَظِبَةً * وَ
رِيَائِي إِخْلَاصًا * وَ سُمْعَتِي تَسْتُرًا * وَ رَيْبِي بَيَانًا * وَ فِكْرِي
خُشُوعًا * وَ شَيْگِي يَقِينًا * وَ تَشَاغُلِي فَرَاغًا * وَ لِحَاظِي خُضُوعًا
(x خُشُوعًا) * فَإِنِّي لَكَ صَلِيَّتُ وَ إِيَّاكَ دَعَوْتُ * وَ وَجْهَكَ أَرَدْتُ
وَ إِلَيْكَ تَوَجَّهْتُ * وَ بِكَ آمَنْتُ وَ عَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ وَ مَا عِنْدَكَ
طَلِبْتُ * فَصَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ * وَ اَجْعَلْ لِي فِي صَلَاتِي وَ
دُعَائِي رَحْمَةً وَ بَرَكَةً * تُكَفِّرُ بِهَا سَيِّئَاتِي وَ تُضَاعِفُ بِهَا حَسَنَاتِي
* وَ تَرْفَعُ بِهَا دَرَجَتِي وَ تُكْرِمُ بِهَا مَقَامِي * وَ تُبَيِّضُ بِهَا وَجْهِي وَ
تَحْكُمُ بِهَا وِزْرِي * وَ تَقْبِلُ بِهَا فَرِضِي وَنَفْلِي * اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى
مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ * وَ احْكُمْ بِهَا وِزْرِي وَ اَجْعَلْ مَا عِنْدَكَ خَيْرًا
لِي مِمَّا يَنْقَطِعُ عَنِّي * اَلْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي قَضَى عَنِّي صَلَاتِي * إِنَّ

الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا * يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ *
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا * وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِي لَوْلَا أَنْ هَدَانَا
اللَّهُ * أَلْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَكْرَمَ وَجْهِي عَنِ السُّجُودِ إِلَّا لَهُ * اللَّهُمَّ
كَمَا أَكْرَمْتَ وَجْهِي عَنِ السُّجُودِ إِلَّا لَكَ * فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ
مُحَمَّدٍ * وَصُنْهُ عَنِ الْمَسَأَةِ إِلَّا مِنْكَ (x لَكَ) * اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى
مُحَمَّدٍ وَآلِهِ * وَتَقْبِلْهَا مِنِّي بِأَحْسَنِ قُبُولِكَ * وَلَا تُؤَاخِذْنِي
بِنُقْصَانِهَا * وَمَا سَهَا عَنْهُ قَلِيلٌ مِنْهَا فَتَمَّمْهُ لِي * بِرَحْمَتِكَ يَا
أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ * اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ * أُولى الْأَمْرِ
الَّذِينَ أَمْرَتَ بِطَاعَتِهِمْ * وَأُولى الْأَرْحَامِ الَّذِينَ أَمْرَتَ بِصِلَتِهِمْ
وَدَوْيِ الْقُرْبَى الَّذِينَ أَمْرَتَ بِمَوَدَّتِهِمْ * وَأَهْلِ الذِّكْرِ الَّذِينَ أَمْرَتَ
بِمَسَالِتِهِمْ * وَالْمَوَالِي الَّذِينَ أَمْرَتَ بِمُوَالَاتِهِمْ وَمَعْرِفَةِ حَقِّهِمْ
وَأَهْلِ الْبَيْتِ الَّذِينَ أَذْهَبْتَ عَنْهُمُ الرِّجْسَ وَظَهَرَتْهُمْ تَظَاهِرًا
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ * وَاجْعَلْ ثَوَابَ صَلَاتِي
وَثَوَابَ مَنْطِقِي وَثَوَابَ مَجْلِسِي رِضَاكَ وَالْجَنَّةَ * وَاجْعَلْ ذَلِكَ
كُلَّهُ خَالِصًا مُخْلَصًا * يُوَافِقُ (x يُوَافِي) مِنْكَ رَحْمَةً وَإِجَابَةً * وَ
أَفْعَلْ بِي جَمِيعَ مَا سَئَلْتُكَ مِنْ خَيْرٍ وَزِدْنِي مِنْ فَضْلِكَ * إِنِّي إِلَيْكَ

مِنَ الرَّاغِبِينَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ * يَا ذَا الْمَنْ الَّذِي لَا يَنْقَطِعُ أَبَدًا
 * يَا ذَا الْمَعْرُوفِ الَّذِي لَا يَنْفَدُ (x لَا يَنْقَطِعُ) أَبَدًا * يَا ذَا
 النَّعْمَاءِ الَّتِي لَا تُخْصَى عَدَدًا (x أَبَدًا) * يَا كَرِيمُ يَا كَرِيمُ يَا كَرِيمُ
 * صَلَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ * وَاجْعَلْنِي مِمْنَ آمَنَ بِكَ فَهَدَيْتَهُ
 * وَتَوَكَّلْ عَلَيْكَ فَكَفَيْتَهُ وَسَأَلَكَ فَأَعْطَيْتَهُ * وَرَغْبَ إِلَيْكَ
 فَأَرْضَيْتَهُ وَأَخْلَصَ لَكَ فَأَنْجَيْتَهُ * اللَّهُمَّ صَلَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ
 مُحَمَّدٍ * وَأَحْلِلْنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِنْ فَضْلِكَ * لَا يَمْسُنا فِيهَا
 نَصْبٌ وَلَا يَمْسُنا فِيهَا لُغُوبٌ * اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مَسْئَلَةَ
 الدَّلِيلِ الْفَقِيرِ (x الْفَقِيرُ الدَّلِيلُ) * أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ
 وَأَنْ تَغْفِرِ لِي جَمِيعَ ذُنُوبِي * وَتَقْلِبَنِي بِقَضَاءِ جَمِيعِ حَوَائِجِي
 إِلَيْكَ * إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ * اللَّهُمَّ مَا قَصَرْتُ عَنْهُ مَسْئَلَتِي
 * وَعَجَزْتُ عَنْهُ قُوَّتِي * وَلَمْ تَبْلُغْهُ فِطْنَتِي * مِنْ أَمْرٍ تَعْلَمُ فِيهِ
 صَلَاحَ أَمْرِ دُنْيَايِ وَآخِرَتِي * فَصَلَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَ
 افْعَلْهُ بِي * يَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ بِحَقٍّ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ * بِرَحْمَتِكَ فِي
 عَافِيَةٍ * مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ * ^

(٨) فلاح السائل - ص ١٨٣ و ١٨٥ / بحار الانوار - ج ٨٣ ص ١٤ .

[ب]: روایتی دیگر از همین دعا با مضمونی مختصر، واندکی اختلاف به این نحو
وارد شده است:

* اللَّهُمَّ لَكَ صَلَيْتُ * وَ فِي صَلَاتِي مَا قَدْ عَلِمْتَ مِنَ التُّقْصَانِ وَ
الْعَجَلَةِ * وَ السَّهْوِ وَ الْغُفْلَةِ * وَ الْكَسَلِ وَ الْفُتْرَةِ * وَ النُّسْيَانِ
وَ الرِّيَاءِ وَ السُّمْعَةِ * وَ الشَّكِّ وَ الْمُدَافَعَةِ * وَ الرَّيْبِ وَ الْعُجْبِ
وَ الْفِكْرِ * وَ التَّلْبِثُ عَنْ إِقَامَةِ كَمَالِ فَرْضِكَ * فَأَسْأَلُكَ يَا إِلَهِي
أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ * وَ أَنْ تُحَوِّلَ نُقْصَانَهَا تَمَامًا * وَ
عَجَلَتِي فِيهَا تَثْبِتاً وَ تَمَكُّناً * وَ سَهُوِي تَيَقِّظَا * وَ غَفَلَتِي
مُواطَبَةً * وَ كَسَلِي نَشَاطَا * وَ فَتَرَتِي قُرَّةً * وَ نُسْيَانِي مُحَافَظَةً * وَ
مُدَافَعَيِي مُرَابَطَةً * وَ رِيَائِي إِخْلَاصًا * وَ سُمْعَيِي تَسْتُرًا * وَ
شَكِّي يَقِينًا * وَ رَيْسِي بَيَانًا * وَ فِكْرِي خُشُوعًا * وَ تَحْيِيرِي
خُضُوعًا * فَإِنِّي لَكَ صَلَيْتُ * وَ إِلَيْكَ تَوَجَّهْتُ * وَ بِكَ آمَنتُ
وَ إِيَّاكَ قَصَدْتُ * فَاجْعَلْ لِي فِي صَلَاتِي وَ دُعَائِي رَحْمَةً وَ بَرَكَةً
تُكَفِّرُ بِهَا سَيِّئَاتِي * وَ تُكَرِّمُ بِهَا مَقَامِي * وَ تُبَيِّضُ بِهَا وَجْهِي
وَ تُزَكِّي بِهَا عَمَلي * وَ تَحْكُمُ بِهَا وِزْرِي * اللَّهُمَّ احْكُمْ بِهَا عَنِّي
ثِقْلِي * وَ اجْعَلْ مَا عِنْدَكَ خَيْرًا لِي مِمَّا تَقْطَعُ عَنِّي * الْحَمْدُ لِلَّهِ

الَّذِي قَضَى عَنِّي فَرِيضَةً مِنَ الصَّلَواتِ * الَّتِي كَانَتْ عَلَى
الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا * يَا أَللَّهُ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ *

[ج]: برای توفیق به مراتب عالیه و نایل شدن به درجات آسمانی؛ مواظبت بر این اذکار پس از نمازها وارد شده است:

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: در شب معراج وقتی خداوند مرا به آسمان دنیا عروج داد، به قصری از جواهر سرخ گذر کردم، پس گفت: ای حبیب من جبرائیل؛ این قصر از برای کیست؟ گفت: از برای کسی است که نماز صبح را بجای آورد و بعد از آن چهل مرتبه بگوید:

* يَا بَاسِطَ الْيَدَيْنِ بِالرَّحْمَةِ إِرْحَمِنِي *

و وقتی حضرتش به آسمان دوم بالا برده شد، گذرشان به قصری افتاد؛ که دارای هفتاد درب بود، پیامبر ﷺ فرمود: ای حبیب من جبرائیل؛ این قصر از برای کیست؟ پس گفت: برای کسی که نماز ظهر را بخواند و بعد از آن هفتاد مرتبه بگوید:

* يَا وَاسِعَ الْمَغْفِرَةِ اغْفِرْ لِي *

و چون به آسمان سوم برده شدند؛ به قصری که در هوا معلق بود گذر کردند، پس فرمودند: ای حبیب من جبرائیل؛ این قصر از برای کیست؟ پس گفت: از برای کسی که؛ بجای آورد نماز عصر را و بعد از آن هفده مرتبه بگوید:

* لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ قَبْلَ كُلِّ أَحَدٍ * لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ بَعْدَ كُلِّ أَحَدٍ * لَا
إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَبْقَى رَبُّنَا وَيَفْتَنَ كُلُّ أَحَدٍ *

و چون به آسمان چهارم عروج داده شدند، به قصری از مروارید که کنگره های آن از زبرجد بود گذر نمودند، پس فرمودند: ای برادرم جبرائیل؛ این قصر از برای کیست؟ گفت: برای کسی که نماز مغرب را بخواند و بعد از آن چهل مرتبه بگوید:

* يَا كَرِيمَ الْعَفْوِ * أَنْشُرْ عَلَيَّ رَحْمَتَكَ * يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ *

و وقتی به آسمان پنجم بالا برده شدند، به قصری از ارغوان مرور نمودند، فرمودند: ای حبیب من، این قصر از برای کیست؟ گفت: از برای کسی که نماز عشاء را بجای آورد و بعد از آن هفتاد مرتبه بگوید:

* يَا عَالَمَ حَفِيَّتِي إِغْفِرْ لِي خَطِيئَتِي *

و چون خداوند مرا به آسمان ششم عروج دادند، گذرم به گند سفیدی افتاد، گفتم: این بارگاه از برای کیست؟ گفت: برای کسی که شب بیدار شود (برای نماز شب) و سه مرتبه بگوید:

* يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ * يَا حَيُّ لَا يَمُوتُ * إِرْحَمْ عَبْدَكَ الْخَاطِئَ *
الْمُعْتَرَفِ بِدَنْبِيهِ * يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ *

و چون خداوند مرا به آسمان هفتم بالا برد، مرور کردم به قصری از مروارید سفید، پس گفتم: ای حبیب من جبرائیل؛ این قصر از برای کیست؟

گفت: از برای کسی که بخواند هر روز پانزده مرتبه:

* سُبْحَانَ اللَّهِ بِعَدَدِ مَا خَلَقَ * سُبْحَانَ اللَّهِ بِعَدَدِ مَا هُوَ خَالِقٌ
إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ *

(۷)- برخی دیگر از تعقیبها؛ راهنمایی به دعاهایی است که برای: تعویذ و محفوظ ماندن خود شخص و دارایی او از نظر مادی و معنوی می باشد:

[الف]: و از حضرت امام صادق علیه السلام روایت شده که فرمودند: هر کسی بعد از نماز واجب؛ سه بار این جملات را بگوید، در بر گرفته می شود به واسطه بالی از بالهای جیرائیل علیه السلام، و خود و خانواده و مالش محفوظ می مانند:

* أَسْتَوْدُعُ اللَّهَ الْعَلِيَّ الْأَعْلَى * الْجَلِيلَ الْعَظِيمَ * دِينِي وَنَفْسِي وَ
أَهْلِي وَمَالِي وَوُلْدِي * وَإِخْوَانِي الْمُؤْمِنِينَ وَأَخْوَاتِي الْمُؤْمِنَاتِ * وَ
جَمِيعَ مَا رَزَقَنِي رَبِّي * وَجَمِيعَ مَنْ يَعْنِيَنِي أَمْرُهُ * أَسْتَوْدُعُ اللَّهَ
الْمَرْهُوبَ الْمُخْوَفَ * الْمُتَضَعِّضَ لِعَظَمَتِهِ كُلُّ شَيْءٍ * دِينِي وَ
نَفْسِي وَأَهْلِي وَمَالِي وَوُلْدِي * وَإِخْوَانِي الْمُؤْمِنِينَ * وَجَمِيعَ مَا
رَزَقَنِي رَبِّي * وَجَمِيعَ مَنْ يَعْنِيَنِي أَمْرُهُ * ۱۰

[ب]: و نیز فرموده اند: ترك نکن بعد از هر نماز گفتن این تعویذ جامع را:

* أُعِيدُ نَفْسِي وَدِينِي وَمَا رَزَقَنِي رَبِّي * بِاللَّهِ الْوَاحِدِ الْأَحَدِ

(۱۰) الكاف - ج ۲ ص ۵۷۳ / بحار الأنوار - ج ۸۳ ص ۴۷ وص ۵۰.

الصَّمَد... (نا پایان سوره توحید) * وَأَعِيدُ نَفْسِي وَدِينِي وَمَا رَزَقَنِي رَبِّي

* **بِرَبِّ الْفَلَقِ.... (نا پایان سوره فلق)** * وَأَعِيدُ نَفْسِي وَدِينِي وَمَا

رَزَقَنِي رَبِّ النَّاسِ ... (نا پایان سوره ناس). حضرت امام صادق علیه السلام

فرموده اند: کسی که بعد از هر نماز واجب فقرات (فوق) را سه مرتبه بگوید:

خداآوند تعالی او را در جان و مال و فرزند و خانه اش محافظت می فرماید".

[ج]: روایت شده از یکی از اصحاب حضرت رسول اکرم علیه السلام که روزی به او

خبر دادند که: خانه ات آتش گرفته، او گفت: آتش نگرفته. پس نفر دوم و سوم

آمدند و او را به همین مطلب خبر دادند، او گفت: آتش نگرفته. پس از آن

معلوم شد که آنچه اطراف آن خانه بوده سوخته؛ بجز خانه او. به وی گفتند: از

کجا دانستی آن را؟ گفت: شنیدم از پیامبر علیه السلام که فرمود: هر کسی این کلمات

را در صبحگاه هر روزی بگوید، نمی رسد به او بدی در آن روز؛ و هر کسی در

شب آن روز بگوید؛ نمی رسد به او بدی در آن شب، و من هم گفته بودم آن

کلمات را؛ و آن کلمات این است:

* حَسْيَ اللَّهُ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ * عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ

الْعَرْشِ الْعَظِيمِ * مَا شَاءَ اللَّهُ كَانَ * وَ مَا لَمْ يَشَأْ لَمْ يَكُنْ *

---

(۱۱) الكاف، ج ۳ ص ۲۴۳ / بحار الأنوار، ج ۸۳ ص ۴۷ ح ۵۴ وص ۱۵۵ ح ۵۴ وص ۳۸ ح

وص ۲۶۴ ح ۳۴ / البلد الأمين - ص ۱۰ / مكارم الأخلاق ص ۲۲۳ / مصباح المتهجد و

اختیار ابن الباقي.

أَشْهَدُ وَأَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ * وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ
 بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا * وَأَحْصَى كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا * اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ
 بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي * وَمِنْ شَرِّ كُلِّ دَابَّةٍ أَنْتَ آخِذُ بِنَاصِيَّتِهَا
 * إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطِ مُسْتَقِيمٍ ۖ ۱۹

[د]: و فرموده اند: که اگر کسی در هر روز هفت مرتبه بخواند: * حسینی اللہ * رَبِّيَ اللَّهُ * لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ * عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ * وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ * کفايت می کند خداوند (عَزَّ وَجَلَّ) مهمات دنيا و آخرت او را.^{۱۳}

و ستاييش مخصوص پروردگار جهانيان است.^{۱۴} [شماره ثبت: (۱۱۹۶) منبع: المسائل الخراسانية]

(۱۲) بخار الأنوار، ج ۸۳ ص ۵۱ س ۶ / عدة الداعي.

(۱۳) بخار الأنوار، ج ۸۳ ص ۵۱.

(۱۴) بخار الانوار-ج ۸۳ ص ۵۲.

نکته: از آنها که به لطف حق؛ شخص موفق به این عمل؛ در هر آسمانی (از اول تا هفتم) قصری را دارا می شود؛ می تواند اشاره باشد به توفيق وي در نهايت؛ به طي مراتب سبعه وجودی؛ و نائل شدن او به مرتبه تمکن در هر يك از آنها، ان شاء الله تعالى.

ذکر واجب قبل طلوع و قبل غروب آفتاب

❖ حضرت امام صادق علیه السلام فرمود: فرضة علی کل مسلم أن يقول قبل طلوع الشّمس عشرًاً وقبل غروبها عشرًاً. (ترجمه) بر هر مسلمان فرضه (واجب) است که قبل از طلوع خورشید ده بار این اذکار را بگوید و قبل از غروب خورشید؛ نیز ده بار بگوید: * لَإِلَهٌ إِلَّا اللَّهُ * وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ * لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ * يُحْيِي وَيُمِيتُ * وَيُمْسِي وَيُحْيِي * وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ * بِيَدِهِ الْخَيْرُ * وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ * واز شدت تأکید بر انجام این عمل؛ وارد شده است که: اگر ترك کرد آنرا قضا نماید، پس همانا انجام آن لازم است.

تعقیب نماز برای توفیق تشرف به زیارت حضرت صاحب الأمر علیه السلام

❖ از حضرات معصومین علیهم السلام رسیده است که: مداومت بر این دعا در تعقیب فرایض سبب می شود تا آنقدر زنده بماند تا حضرت مهدی علیه السلام را زیارت کند:

* اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ * اللَّهُمَّ إِنَّ رَسُولَكَ الصَّادِقَ الْمُصَدِّقَ صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ قَالَ: * إِنَّكَ قُلْتَ: * مَا تَرَدَّدْتُ فِي شَيْءٍ أَنَا فَاعِلُهُ * كَتَرَدْدِي فِي قَبْضِ رُوحِ عَبْدِي الْمُؤْمِنِ * يَكْرَهُ الْمَوْتَ وَأَنَا أَكْرَهُ مَسَاءَتَهُ * اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ * وَعَجِّلْ لِوَلِيِّكَ الْفَرَجَ وَالنَّصْرَ وَالْعَافِيَةَ * وَلَا تَسُؤْنِي فِي نَفْسِي وَلَا فِي... (ونام می بری هر که و هر موضوعی را که می خواهی آسیب نبیند).

تیس سور و آیات قرآنی

در تحقیقات ناز و برنامه های روزمره عبادی

با شرح ارزش و آداب آن از کلام خازنان وحی علیهم السلام

متن سور و آیات قرآنی در تعقیبات نمازو برنامه های عبادی روز مرد

با شرح ارزش و آداب آن از کلام خازنان و حی طلب‌الله

۱- در جوابیه اول در بیان تعقیبات نمازهای فریضه؛ از برخی آیات و سور قرآنی به نحو اشاره یاد شده بود، که برای انجام آنها؛ نیاز به مراجعه مورد به مورد به مصحف شریف است، که این روش؛ التزام روزانه و مرتب به این تعقیبات و برنامه معنوی را برای بیشتر افراد دشوار می نماید، فلذنا برای سهولت امر برای اهل ایمان؛ در اینجا متن کامل آن آیات و سور قرآنی را از متن مصحف شریف با حفظ رسم الخط آن (جهت اطمینان دقت و اعتبار متن) می آوریم.

۲- فضای جوابیه ها اقتضای شرح و تفصیل و ذکر مبانی را نداشتند؛ و متناسب پاسخ فوری و مختصر در حد ایفاد نیاز ضروری سائل می باشد، اما بجهت تأمین نیاز معرفتی علویان و اطلاعشان از مبانی مطالب در تعالیم مکتب وحی؛ و نیز ارتباطشان با عین زلال کوثر کلام خازنان و حی طلب‌الله؛ در اینجا با بررسی کلمات نورانیشان؛ با رعایت محدودیت حجم این رساله؛ مضامین بخش عمده از احادیث شریفه در این باب (ارزش و اهمیت و آداب آنها) را نقل می نماییم.

۳- آیات و سور ذکر شده در جوابیه؛ بعضاً بطور خاص به عنوان تعقیب نمازها در کلام خازنان و حی طلب‌الله توصیه شده، اما برخی از آنها اگرچه عنوان تعقیب نداشتند؛ اما تلاوت مرتب روزانه آنها؛ چندبار؛ یا صبح و شام؛ یا هر روز یا هر شب؛ بطور مؤکد توصیه شده است، و از آنجا که بعد از فرائض پنجگانه بهترین وقت برای انجام اعمال عبادی مستحبه است؛ فلذنا در بعض کتب حدیث به عنوان تعقیبات نمازها نیز یاد شده اند.

سُورَةُ امِّ الْكِتَابِ (الْفَاتِحَةِ - الْحَمْد)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝
الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ۝ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ
۝ أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ۝ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ
غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ۝

❖ حضرت امام صادق علیه السلام فرمود: اسم اعظم الهی در این سوره به صورت تقطیع آمده است.

❖ از کلام قدسی حضرت حق به روایت رسول الله ﷺ: پروردگارم بر من منت نهاد و به من فرمود: ای محمد من تو را بسوی (همه بشر فرستادم) از سرخ و سیاه و ... و به تو امت تو گنجی از گنجهای عرشم را عطا کردم؛ سوره فاتحة الكتاب؛ و خاتمه سوره بقرة.

❖ در حدیث نبوی ﷺ: دیگری: وقتی خداوند به نزول برخی از آیات کتاب الهی فاتحة الكتاب، آیه الكرسي، آیة الشهادة، آیة الملك) به زمین امر فرمود، آن آیات به عرش الهی درآویختند و عرضه کردند: پروردگارا، ما را به کجا فرمی فرستی؟ به زمین و اهل خطا و گناه؟ پس خداوند به آنها وحی فرمود: فرود آیید (به زمین) پس به عزت و جلاله هیچیک از آل محمد و شیعیانشان پس از فرایضش شما را بزیان نیاورد مگر اینکه به او بنگرم به چشم پنهانم در هر روز به هفتاد نگاه، و هفتاد حاجتش برآورم کمترینش آمرزش است، واورا

دور بدارم از هر دشمن؛ و بر او پیروزش گردانم، و فاصله‌ای برای ورود بهشت او را نباشد مگر مرگ، و او را بپذیرم با آنچه از معاصی مبتلاست.

❖ همینطور وارد شده که یک اعرابی به حضور پیامبر ﷺ رسید و گفت برادری دارم دردی دارد، حضرت فرمود دردش چیست؟ گفت مبتلا به لَمْ (تشنج مغزی) است، حضرت فرمود او را نزد من بیاور، وقتی آورده شد، حضرت او را به این آیات قرآنی تعویذ فرمود: **فاتحة الكتاب**، فواتح بقرة، و دو آیه از وسط بقره "إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهٌ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ إِنِّي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ" تا آخر این دو آیه، و آیه الكرسي، و سه آیه خاتمة بقرة، و از سوره آل عمران آیه شهادت، و از سوره أعراف آیه "تسخیر" (از "إِنْ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ" تا آخر آیه)، و از سوره مؤمنون آیه "فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ" تا آخر آیه، و از سوره جن آیه (۳) "وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدَّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا"، و فواتح سوره صافات؛ ده آیه أول (... تا "مِنْ طِينٍ لَّا زَبَ")، و خواتیم سوره حشر، و سوره های "قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ" و معوذین. و آن مرد بیمار فوراً خوب شد و از جا برخاست آنچنانکه هیچ وقت مريض نبوده است.

آیة الكرسي و دو آیه پیوستش (۴۵۷-۴۵۵)

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَقُّ الْقَيُومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ
 مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا
 بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفُهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ
 عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسَعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ
 حَفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٤٥٦﴾ لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ
 مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكُفِرُ بِاللَّطْغَوْتِ وَيُؤْمِنُ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ
 بِالْعُرُوةِ الْوُثْقَى لَا أَنْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعُ عَلِيهِمْ ﴿٤٥٧﴾ اللَّهُ وَلِيُّ
 الَّذِينَ ءَامَنُوا يُخْرِجُهُم مِنَ الظُّلْمَتِ إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
 أَوْلِيَاؤُهُمُ الظَّلْغَوْتُ يُخْرِجُونَهُم مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلْمَتِ أَوْلَئِكَ
 أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَلِيدُونَ ﴿٤٥٨﴾

❖ در حدیث نبوی ﷺ آمده است: آیت الكرسي اعظم آیات قرآنی و سید و سرور آنهاست، و اسم اعظم الهی که دعا با آن مستجاب می شود در آن نهفته است، و هر چیزی بلندا و اوچی دارد؛ و اوج و بلندای قرآن آیت الكرسي است.

❖ حضرت پیامبر ﷺ به مولا علی ارشاد فرمودند که: بر تو باد به خواندن آیت الكرسي بعد هر فریضه؛ که بر این امر مواظبت نمی کند مگر نبی یا صدیق یا

شهید یا عابد. و هر که آیت الكرسي را بعد از فرضه تلاوت کند؛ نمازش پذيرفته شده؛ و در امان و عصمت الهي خواهد بود، و خداوند به وي دل شاکرين و اعمال صديقين و ثواب نبيين عليهم السلام را عطا فرموده؛ و دست راست خود را به رحمت بروي بگسترد، و مانع از دخول وي در بهشت نبوده مگر رسيدن وفات او؛ که با آن داخل بهشت می گردد.

❖ از امام صادق عليه السلام از پدرانش عليهم السلام از مولا على عليه السلام نقل شده که حضرت رسول الله صلوات الله عليه وآله فرمود: وقتی آیت الكرسي نازل شد؛ آيه اي از گنج عرش نازل شد؛ و هیچ بقی در مشرق يا مغرب زمین نبود؛ مگر اينکه به رو درافتاد، پس ابليس را خوف برداشت؛ و به گروهش گفت: در اين شب حادثه عظيمی رخداده است، پس سرجايitan باشيد تا اينکه مشارق و مغارب زمین را وارسي کنم؛ و اين حادثه را بشناسم، پس در واريسيهايش به مدینه رسيد؛ پس مردي (نماينده اش در مدینه) را ملاقات کرد، و به او گفت آيا ديروز حادثه اي رخ داده است؟ آن شخص به ابليس گفت: رسول الله صلوات الله عليه وآله به ما گفت: بر من آيه اي از گنجهاي عرش الهي نازل شده؛ که بخاطر آن؛ بت های جهان به رو در افتادند، پس ابليس برگشت و اصحابش را به اين موضوع خبر داد، مولا على عليه السلام در ادامه حديث گفت: حضرت رسول الله صلوات الله عليه وآله فرمود: اين آيه در خانه اي خوانده نشود مگر اينکه شيطان تا سه روز گرد اين خانه نپرخد، و تا سی روز ابليس از اين خانه دوری کند، و تا چهل روز هیچ ساحر و ساحره اي به آن خانه وارد نشود.

❖ و نيز فرمود: هر که آنرا يكبار بخواند؛ نامش از فهرست نامهای اشقياء محو گردد، و هر که سه بار بخواند؛ ملائكه برای او استغفار کنند، و هر که چهار بار

بخواند؛ انبیاء علیهم السلام برای او شفاعت کنند، و هر که پنج بار بخواند؛ نامش را در فهرست نامهای ابرار بنویسند؛ و موجودات در دریاهای؛ برای او استغفار کنند؛ و از شر شیطان محفوظ باشد، و هر که هفت بار بخواند دربهای آتش جهنم به روی او قفل شود، و هر که هشت بار بخواند دربهای بهشت به روی او باز شود، و هر که نه بار بخواند؛ نگرانی امور دنیا و آخرت از او برطرف؛ و کفایت شود، و هر که ده بار بخواند؛ خداوند به نظر رحمت بروی بنگرد، و هر که خداوند براو به نظر رحمت نگرد؛ پس اورا عذاب نخواهد کرد.

❖ مولا علی علیهم السلام فرمود: کسی را نمی شناسم که عقلش اسلام را درک کرده باشد، و در حقایق اسلام متوجه و مدهوش باشد، و شبی را صبح کند مگر اینکه این آیات را بخواند.

❖ و نیز مولا علی علیهم السلام فرمود: از وقتی که این (فضائل) را از حضرتش علیهم السلام شنیدم شبی نگذراندم مگر اینکه آنرا خوانده ام، من آنرا سه بار در سه وقت از هر شب می خوانم.

❖ و نیز مولا علی علیهم السلام فرمود: کدام عاقل است که وقت خواب آیت الكرسی و آخر سوره بقرة را نخواند. پیامبر علیهم السلام فرمود: هر که در بستر آیت الكرسی را بخواند خداوند وی و خانواده و ذریه اش را؛ و همسایه اش را؛ و همسایه همسایه اش را (و خانه های اطرافش را) ایمن بدارد، امام باقر علیهم السلام فرمود: هر که در بی وضویش آیت الكرسی را یکبار تلاوت کند؛ خداوند به او شواب چهل سال (عبادت) را عطا بفرماید، و چهل درجه او را بالا برد، و خداوند چهل حوریه را به تزییج وی درآورد.

❖ پیامبر ﷺ به مولا علی علیه السلام فرمود: یا علی اگر برای انجام کاری و تامین نیازی از خانه بیرون رفتی؛ پس آیت الکرسی را تلاوت کن؛ که حاجت براورده می شود ان شاء الله تعالى.

❖ روایت شده که در خانه امام صادق علیه السلام بر دُور تا دُور آن آیت الکرسی نوشته شده بود، و نیز در قبله مسجد (محل نماز) داخل خانه حضرت نیز آیت الکرسی نوشته بود.

❖ و نیز حضرت امام صادق علیه السلام برای سفر و انجام کارهایی که در اوقات نامناسب به انجامش اضطراری می شود؛ توصیه فرموده اند که: آیت الکرسی خوانده و صدقه بدهد و کارش را انجام دهد.

❖ همچنین آن حضرت علی علیه السلام (درباره سازه پاک) راهنمایی فرموده اند: هر خانه ای که ارتفاعش بیش از ۸ ذراع شود؛ در معرض آسیبهای شیطانی واقع می گردد؛ ولذا سفارش فرموده اند که: برای حفاظت این خانه ها واجب است که در ارتفاع ۸ ذراعی آن آیت الکرسی را بنویسند؛ تا این آسیب محفوظ بماند.

❖ و نیز برای کسی که در سفر مواجه با حیوان درنده می شود حضرتش علی علیه السلام فرموده اند: وقتی با آن درنده رو برو شود؛ آیت الکرسی را در مواجهه با او تلاوت کند و بگوید: (عزمت عليك بعزمية الله؛ و عزمية محمد ﷺ و عزمية سلیمان بن داود علیهم السلام و عزمية امیر المؤمنین علی بن ابی طالب علیهم السلام و الأئمة الطاهرين من بعده علیهم السلام) پس آن حیوان از شما روی می گرداند، و این عمل تجربه شده است.

❖ و نیز نقل شده که هر گاه کسی آیات خواتم سوره بقرة یا آیت الکرسی را می

خواند حضرت پیامبر ﷺ شادمان می گردید و می خندید، و می فرمود: اینها از گنج زیر عرش خداوند رحمان است.

❖ همچنین پیامبر ﷺ فرموده اند: وقتی خداوند امر فرمود به نزول برخی از آیات کتاب الهی (فاتحۃ الکتاب، آیة الکرسی، آیة الشہادۃ، آیة الملک) به زمین، آن آیات به عرش الهی درآویختند و عرضه کردند: پروردگارا، ما را به کجا فرومی فرستی؟ به زمین و اهل خطا و گناه؟ پس خداوند به آنها وحی فرمود: فرود آیید (به زمین) پس به عزت و جلالم؛ هیچیک از آل محمد و شیعیانشان پس از فرایضش شما را بزبان نیاورد مگر اینکه؛ به او بنگرم به چشم پنهانم؛ در هر روز؛ به هفتاد نگاه، و هفتاد حاجتش برآورم کمترینش آمرزش است، و او را دور بدارم از هر دشمن؛ و بر او پیروزش گردانم، و مانع برای ورود بهشت او را نباشد مگر مرگ، و او را بپذیرم با آنچه از معاصی مبتلاست.

❖ همچنین در حدیث نبوی ﷺ آمده است: هر که آیت الکرسی و دو آیه بعدش؛ به همراه آیات افتتاحیه سوره بقرة؛ و سه آیه آخر سوره را تلاوت کند؛ به جان و مال و خانواده اش آسیبی نرسد، و شیطان نزدیک او نشود، و محفوظات قرآنیش را فراموش نکند.

❖ تلاوت آیات برگزیده سوره بقره (فواتح، کرسی، خواتم) نزد خوابیدن سبب حفظ محفوظات قرآنی آنروز می گردد.

❖ و نیز حضرت پیامبر ﷺ فرمود: هر که آیت الکرسی (...تا... خالدون)؛ و آیات افتتاحیه سوره بقرة؛ به همراه دو آیه اواسط سوره بقره؛ والہکم الہ واحد..یعقلون (۱۶۳ و ۱۶۴) و آیات تسخیر: "إن ربکم الله" ... تا ... "المحسینین"

(اعراف ۵۶-۵۷)؛ و فواتح سوره صافات تا ... "لازب" (۱۱-۱)؛ و آیات "يا معاشر الجن و الإنس" ... تا... انس و لاجان... تکذبان" (الرحمن ۳۳-۴۰)؛ و خواتیم سوره حشر (۲۱-۲۴)؛ و فواتح سوره جن از "قل او حي" ... تا... "شططا" (۱-۴)؛ را تلاوت کند؛ کفایت کند او را از هر شیطان مارد (سرکش) و هر سلطانی که از شرّ او به خداوند پناه برده شود، حضرت امام مجتبی علیه السلام فرموده اند: من ضامنم برای هر که این آیات را تلاوت کند تا اینکه خداوند او را از شر هر سلطان ظالم و شیطان مارد و هر دزد متجاوز و هر درنده آسیب رسان مصون بدارد.

❖ همینطور وارد شده که یک اعرابی به حضور پیامبر ﷺ رسید و گفت برادری دارم دردی دارد، حضرت فرمود دردش چیست؟ گفت مبتلا به لَمْ (تشنج مغزی) است، حضرت فرمود او را نزد من بیاور، وقتی آورده شد، حضرت او را به این آیات قرآنی تعویذ فرمود: فاتحة الكتاب، فواتح بقرة، و دو آیه از وسط بقره "إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهٌ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ إِنْ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ" تا آخر این دو آیه، و آیة الكرسي، و سه آیه خاتمة بقرة، و از سوره آل عمران آیه شهادت، و از سوره أعراف آیه "تسخیر" (از "إِنْ رَبُّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ" تا آخر آیه)، و از سوره مؤمنون آیه "فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ" تا آخر آیه، و از سوره جن آیه (۳) "وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا"، و فواتح سوره صافات؛ ده آیه أول (... تا "من طین لازب")، و خواتیم سوره حشر، و سوره های "قل هو الله أحد" و معوذتين. و آن مرد بیمار فورا خوب شد و از جا برخاست آنچنانکه هیچ وقت مریض نبوده است.

سُورَةُ التَّوْحِيدِ (الإخلاص)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ أَللَّهُ الصَّمَدُ
لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوْلَدْ ۝ وَلَمْ يَكُنْ لَّهُ وَكُفُواً أَحَدٌ ۝

❖ در حدیث نبوی ﷺ آمده است: سید و سرور آیات قرآنی؛ آیت الکرسی و سوره توحید است و اعظم از هر چیز جز خداوند عز و جل است، هر که بر تلاوت سوره توحید بعد هرنماز فریضه ملزم شود؛ خیرات بر سرش از آسمان فروریزد، و سکینه و آرامش الهی بر او نازل گردد، و تلاوتش یکبار معادل تلاوت ثلث قرآن، و دو بار معادل دو ثلث قرآن؛ و سه بار معدل تلاوت کل قرآن و ختم آن می باشد، و آثار و برکات فراوان و متفاوتی در فضیلت تلاوت آن به اعداد مختلف (۱،۲،۳،۷،۱۰،۱۱،۱۲،۴۰۰،۶۰۰،۱۰۰،۲۱۳) رسیده است.

❖ در آداب تلاوت این سوره آمده است که: چون تلاوت کند: قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ، آهسته بگوید: أَللَّهُ أَحَدٌ، و بعد از اتمام تلاوت سوره؛ سه بگوید: كذلك الله ربّي، (یا) كذلك الله ربّنا.

❖ حضرت مولا على علیہ السلام فرمود: این دستور از رازهای پنهانی است پیامبر ﷺ آنرا به من تعلیم؛ و فرمود تا به حسن و حسین علیہما السلام نیز یاد دهم؛ هر که نماز فریضه فجر را بگذارد و سپس ۱۱ (روایتی ۱۶ و روایتی ۲۱) بار سوره "قل هو الله احـد" را تلاوت کند؛ آنروز به گناه آلوده نشود، و از شر شیطان محفوظ ماند. و بعد از پنج نماز فریضه ۱۶ بار بخواند؛ و این دعای را بعدش بخواند، پاکیزه

همچون طلای ناب از دنیا برود و هیچ کسی او را به مظلمه ای مطالبه نکند:

* اللّمَ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْمَكْنُونِ الْمُخْرُونِ الطَّاهِرِ الظَّهُورِ الْمُبَارِكِ * وَ
 أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْعَظِيمِ وَ سُلْطَانِكَ الْقَدِيمِ * يَا وَاهِبَ الْعَطَايَا * وَ يَا مُظْلِقَ
 الْأَسَارَى * وَ يَا فَكَّاكَ الرِّقَابِ مِنَ التَّارِ * أَسْأَلُكَ أَنْ تُصْلِّي عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ
 وَ أَنْ تُعْتِقَ رَقَبَتِي مِنَ التَّارِ * وَ أَنْ تُخْرِجَنِي مِنَ الدُّنْيَا سَالِمًا * وَ تُدْخِلَنِي الْجَنَّةَ
 آمِنًا * وَ أَنْ تَجْعَلَ دُعَائِي أَوَّلَهُ فَلَاحًا * وَ أُوسِطَهُ تَجَاحًا * وَ آخِرَهُ صَلَاحًا * إِنَّكَ
 أَنْتَ عَلَامُ الْغُيُوبِ *

❖ همینطور وارد شده که یک اعرابی به حضور پیامبر ﷺ رسید و گفت
 برادری دارم؛ دردی دارد، حضرت فرمود دردش چیست؟ گفت مبتلا به لَمْمٌ
 (تشنج مغزی) است، حضرت فرمود او را نزد من بیاور، وقتی آورده شد، حضرت
 او را به این آیات قرآنی تعویذ فرمود: فاتحة الكتاب، فواتح بقرة، و دو آیه از
 وسط بقره "إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهٌ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ إِنِّي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ
 وَالْأَرْضَ" تا آخر این دو آیه، و آیه الكرسي، و سه آیه خاتمة بقرة، و از سوره آل
 عمران آیه شهادت، و از سوره أعراف آیه "تسخير" (از "إِنْ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ
 السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ" تا آخر آیه)، و از سوره مؤمنون آیه "فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ"
 تا آخر آیه، و از سوره جن آیه (۳) "وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدَ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا ولَدًا"،
 و فواتح سوره صافات؛ ده آیه أول (... تا "مِنْ طِينٍ لَّازِبٌ")، و خواتیم سوره حشر،
 و سوره های "قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ" و معوذتین. و آن مرد بیمار فورا خوب شد و از جا
 برخاست آنچنانکه هیچ وقت مريض نبوده است.

خواتم سوره البقرة (۲۸۶-۲۸۴)

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنْ تُبْدُوا مَا فِي
 أَنفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبُكُمْ بِهِ اللَّهُ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ
 مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۲۸۴﴾ إِيمَانَ الرَّسُولِ بِمَا أُنْزِلَ
 إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلُّهُمْ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ
 وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا
 غُفرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمُصِيرُ ﴿۲۸۵﴾ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا
 وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا أَكَتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِن
 نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتُهُ وَعَلَى
 الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَأَعْفُ عَنَّا
 وَأَغْفِرْ لَنَا وَأَرْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكُفَّارِينَ ﴿۲۸۶﴾

❖ در حديث نبوی ﷺ آمده است: خداوند رحمان؛ دو هزار سال قبل از خلقت آسمانها و زمین؛ کتابی را بدست خود نوشته؛ که از آن کتاب سه آیه را نازل فرموده؛ و آنها همین سه آیه هستند که سوره بقره بدانها خاتمه یافته است.

❖ و نیز حضرتش ﷺ فرمود: خداوند سوره بقره را به آیاتی ختم فرموده؛ که آنها را از گنج خود که زیر عرش است؛ به من عطا فرموده است؛ و به هیچ پیامبری قبل

من داده نشده است، پس این آیات را یاد (حفظ) بگیرید؛ و به زنان و فرزنداتان یاد دهید؛ که این آیات هم نماز است؛ هم قرائت (تلاؤت) است؛ هم دعاء، و هر که آنها را در خانه اش بخواند؛ شیطان تا سه شب نزدیک آن خانه نشود، و هر که آنها را بعد از عشاء دو بار بخواند؛ برای او بجای قیام اللیل و شب زنده داری به عبادت خواهد بود.

❖ به محضر پیامبر ﷺ عرض شد: یا رسول الله؛ اعظم سوره های قرآنی کدام است؟ فرمود: قل هو الله احد، گفته شد: کدام آیه از آیات قرآنی اعظم است؟ فرمود آیة الكرسي؛ الله لا إله إلا هو الحي القيوم، پرسیدند: از میان آیات قرآنی؛ کدام آیات را دوست داری که نصیب تو و امت تو شود (اشاره به آخرین انتخاب)؟ فرمود: **خاتمه سوره بقره**، پس اینها از خزان و گنجینه های رحمت الهی (که زیر عرش خداوند است) می باشد، که خداوند آنها را به این امت عطا فرموده است، و هیچ خیری از خیر های دنیا و آخرت نیست؛ مگر که این آیات؛ آنها را در بردارد.

❖ همچنین حضرت رسول الله ﷺ فرموده اند: هر که آیات فواتح بقره؛ آیت الكرسي و دو آیه بعدهش؛ و **خواتم سوره بقره** را تلاوت کند؛ به جان و مال و خانواده اش آسیبی نرسد، و شیطان نزدیک او نشود، و محفوظات قرآنیش را فراموش نکند. در تعالیم مکتب وحی تلاوت آیات (خواتیم بقره) در صبح و شام سفارش شده است.

❖ تلاوت آیات برگزیده سوره بقره (فواتح، کرسی، **خواتم**) نزد خواهیدن سبب حفظ محفوظات قرآنی آنروز می گردد.

❖ و نیز نقل شده که هر گاه کسی آیات **خواتم سوره بقره** یا آیت الكرسي را می

خواند حضرت پیامبر ﷺ شادمان می گردید و می خنده، و می فرمود: اینها از گنج زیر عرش خداوند رحمان است.

❖ و مولا علی علیه السلام فرمود: کدام عاقل است که وقت خواب آیت الكرسی و آخر سوره بقرة را نخواند.

❖ همینطور وارد شده که یک اعرابی به حضور پیامبر ﷺ رسید و گفت برادری درم دردی دارد، حضرت فرمود دردش چیست؟ گفت مبتلا به لَمْ (تشنج مغزی) است، حضرت فرمود او را نزد من بیاور، وقتی آورده شد، حضرت او را به این آیات قرآنی تعویذ فرمود: فاتحة الكتاب، فواتح بقرة، و دو آیه از وسط بقره "إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهٌ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ إِنْ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ" تا آخر این دو آیه، و آیه الكرسی، و سه آیه خاتمة بقرة، و از سوره آل عمران آیه شهادت، و از سوره أعراف آیه "تسخیر" (از "إِنْ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ" تا آخر آیه)، و از سوره مؤمنون آیه "فَتَعَالَى اللَّهُ مَلِكُ الْحَقِّ" تا آخر آیه، و از سوره جن آیه (۳) "وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا" و فواتح سوره صفات، ده آیه اول (... تا "من طین لازب")، و خواتیم سوره حشر، و سوره های "قل هو الله أحد" و معوذتين. و آن مرد بیمار فورا خوب شد و از جا برخاست آنچنانکه هیچ وقت مريض نبوده است.

فواتح سوره البقره (۵-۱)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۚ إِنَّمَا ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبٌ
فِيهِ هُدًى لِلْمُتَّقِينَ ۖ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الْصَّلَاةَ
وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ۗ وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا
أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ۗ أُولَئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّنْ
رَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝

❖ در تعالیم مکتب وحی تلاوت این آیات در صبح و شام سفارش شده است.

❖ در حدیث نبوی ﷺ آمده است: هر که این آیات (افتتاحیه سوره بقره)؛ به همراه آیت الكرسي و دو آیه بعدش؛ و سه آیه آخر سوره را تلاوت کند؛ به جان و مال و خانواده اش آسیبی نرسد، و شیطان نزدیک او نشود، و محفوظات قرآنیش را فراموش نکند.

❖ تلاوت آیات برگزیده سوره بقره (فواتح، کرسی، خواتم) نزد خوابیدن سبب حفظ محفوظات قرآنی آنروز می گردد.

❖ و نیز حضرت پیامبر ﷺ فرمود: هر که آیات فواتح سوره بقره (۵-۱) و آیت الكرسي (بقره ۴۵۷-۴۵۵)؛ و آیات اواسط سوہ بقره؛ (۱۶۳ و ۱۶۴)، و آیات تسخیر (اعراف ۵۶-۵۴)؛ و فواتح سوره صافات (۱۱-۱)؛ و آیات سوره الرحمن (۴۰-۳۳)؛ و خواتیم سوره حشر (۲۱-۲۴)؛ و فواتح سوره جن (۱-۴)؛ را تلاوت کند؛ کفايت کند او را از هر شیطان مارد (سرکش) و هر سلطانی که از شر او به خداوند پناه

برده شود، حضرت امام مجتبی علیه السلام فرموده اند: من ضامنم برای هر که این آیات را تلاوت کند تا اینکه خداوند او را از شهر سلطان ظالم و شیطان مارد و هر دزد متتجاوز و هر درنده آسیب رسان مصون بدارد.

❖ همینطور وارد شده که یک اعرابی به حضور پیامبر ﷺ رسید و گفت برادری دارم دردی دارد، حضرت فرمود دردش چیست؟ گفت مبتلا به لَمْ (تشنج مغزی) است، حضرت فرمود او را نزد من بیاور، وقتی آورده شد، حضرت او را به این آیات قرآنی تعویذ فرمود: فاتحة الكتاب، فواتح بقرة، و دو آیه از وسط بقره "إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهٌ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ إِنِّي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ تَآخِيرًا إِنِّي دُوَّا إِلَيْهِ الْكَرْسِيَّ وَسَهَّلَ إِلَيْهِ خَاتَمَةَ بَقْرَةٍ وَإِنِّي سَوَّرَهُ أَلَّا عُمَرَانٌ آيَةٌ شَهَادَتْ وَإِنِّي سَوَّرَهُ أَعْرَافٌ آيَةٌ "تسخیر" (از "إِنِّي رَبُّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ تَآخِيرًا)، وَإِنِّي سَوَّرَهُ مُؤْمِنُونَ آيَةٌ "فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ تَآخِيرًا، وَإِنِّي سَوَّرَهُ جَنَّاتِي (۳) آيَةٌ "وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدَّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا، وَفَوَّاتِحُ سُورَاتِ صَافَاتٍ؛ دَهْ آيَةٌ أَوَّلُ (... تَآ) "مِنْ طَينٍ لَّا زَبٌ"، وَخَوَاتِيمُ سُورَاتِ حَشْرٍ، وَسُورَاتِ هَای "قَلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ" وَمَعْوذَتَيْنِ. وَآنَ مَرْدَ بِيَمَارِ فُورَا خَوبَ شَدَّ وَازْ جَا برخاست آنچنانکه هیچوقت مریض نبوده است.

أوسط سورة البقرة (١٦٣-١٦٤)

﴿ وَإِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهٌ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴾
 ١٦٣
 خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَآخْتِلَافِ الْيَلِ وَالثَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِي
 تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ
 مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ
 وَتَصْرِيفِ الرِّيحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
 لَا يَتِي لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴾
 ١٦٤

❖ در احادیث شریفه وارد شده که: یاک اعرابی به حضور پیامبر ﷺ رسید و گفت برادری دارم دردی دارد، حضرت فرمود دردش چیست؟ گفت مبتلا به لَمْ (تشنج مغزی) است، حضرت فرمود او را نزد من بیاور، وققی آورده شد، حضرت او را به این آیات قرآنی تعویذ فرمود: فاتحة الكتاب، فواتح بقرة، **ودو** آیه از وسط بقره "إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهٌ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ إِنْ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ" تا آخر این دو آیه، و آیه الكرسي، و سه آیه خاتمة بقرة، و از سوره آل عمران آیه شهادت، و از سوره اعراف آیه "تسخیر" (از "إِنْ رَبُّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ" تا آخر آیه)، و از سوره مؤمنون آیه "فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ" تا آخر آیه، و از سوره جن آیه (٣) "وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا" ، و فواتح سوره صفات؛ ده آیه أول (... تا "من طین لازب")، و خواتیم سوره حشر، و سوره های "قل هو الله أحد" و معوذین. و آن مرد بیمار

فورا خوب شد و از جا برخاست آنچنانکه هیچ وقت مريض نبوده است.

❖ و نيز حضرت پيامبر ﷺ فرمود: هر که آيات فواتح سوره بقره (۱-۵) و آيت الكرسي بقره (۲۵۵-۲۵۷); **و آيات اواسط سوه بقره؛ (۱۶۳ و ۱۶۴)**، و آيات تسخير (اعراف ۵۴-۵۶); و فواتح سوره صافات (۱-۱۱); و آيات سوره الرحمن (۳۳-۴۰); و خواتيم سوره حشر (۱-۲۴); و فواتح سوره جن (۱-۴); را تلاوت کند؛ کفايت کند او را از هر شيطان مارد (سرکش) و هر سلطاني که از شرّ او به خداوند پناه برده شود، حضرت امام مجتبی علیه السلام فرموده اند: من ضامنم برای هر که اين آيات را تلاوت کند تا اينکه خداوند او را از شر هر سلطان ظالم و شيطان مارد و هر دزد متجاوز و هر درنده آسيب رسان مصون بدارد.

آیة الشهادة و آیه پیوستش (آل عمران ۱۸-۱۹)

شَهَدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمُ قَاتِلًا
بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۱۸﴾ إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ اللَّهِ
إِلَّا إِسْلَامُ وَمَا أَخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمْ
الْعِلْمُ بَعْدِيَا بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكُفُرْ بِإِيمَانِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ
الْحِسَابِ ﴿۱۹﴾

❖ در حديث نبوی ﷺ آمده است: وقتی خداوند به نزول برخی از آیات کتاب الهی (فاتحة الكتاب، آیة الكرسي، آیة الشهادة، آیة الملك) به زمین امر فرمود، آن آیات به عرش الهی درآویختند و عرضه کردند: پروردگارا، ما را به کجا فرومی فرسنی؟ به زمین و اهل خطا و گناه؟ پس خداوند به آنها وحی فرمود: فرود آیید (به زمین) پس به عزت و جلالم هیچیک از آل محمد و شیعیانشان پس از فرایضش شما را بربان نیاورد مگر اینکه به او بنگرم به چشم پنهانم در هر روز به هفتاد نگاه، و هفتاد حاجتش برآورم کمترینش آمرزش است، و او را دور بدارم از هر دشمن؛ و بر او پیروزش گردانم، و مانع برای ورود بهشت او را نباشد مگر مرگ، و او را بپذیرم با آنچه از معاصی مبتلاست.

❖ و نیز حضرت پیامبر ﷺ فرمود: هر که این آیات (شهادت) را تلاوت کند و به مضمون آنها گواهی دهد و سپس آنها را نزد خداوند و دیعه سپارد و بگوید: «و انا اشهد بما شهد الله به واستودع الله شهادة وهي لى عنده وديعه (ترجمه) ومن

شهادت می دهم به آنچه خداوند بدان شهادت داده و شهادتم را نزد او و دیعه می سپارم، این شهادت و دیعه سپاری؛ در روز قیامت سبب نجات وی شده؛ و موجب ورود او به بهشت می گردد.

❖ روزی حضرت امام زین العابدین علیه السلام بر شخصی گذشتند که بر درب خانه مردی نشسته بود (به انتظار درخواست و گدای) پس حضرتش به او فرمود: چه چیز تورا واداشته تا بر درب خانه این شخص خوشگذران زورگو بنشینی؟ او گفت: بلاء و گرفتاری، پس حضرت به او فرمود: برخیز تا تو را راهنمایی کنم به درب خانه ای بهتر از درب خانه این شخص؛ و صاحب خانه ای که برای تو خیرش بیش از این شخص است، پس دست او را گرفت تا اینکه به مسجد النبي ﷺ رسیدند، سپس به او فرمود: رو به قبله کن و دور گفت نماز گذار؛ سپس دستهای را به سوی خداوند عزوجل بلند کن؛ و ثنا و ستایش کن اورا، و درود بفرست بر فرستاده اش علیه السلام؛ سپس دعا کن به آیات آخر حشر؛ و شش آیه اول سوره حديد؛ و به آن دو آیه که در آل عمران است (آیة الشهادة - آیة الملك)، سپس از خداوند درخواست کن، پس همانا درخواستی نمی کنی مگر اینکه آنرا به تو عطا می فرماید.

❖ مولا علی علیه السلام فرموده است: هر که از شما دریی حاجت و کاری از خانه بیرون رود؛ این آیات شهادت؛ و آیت الكرسى و سوره قدر و ام الكتاب را تلاوت کند، که در آن روشندن حاجات دنیا و آخرت است.

❖ همینطور وارد شده که یک اعرابی به حضور پیامبر ﷺ رسید و گفت برادری دارم دردی دارد، حضرت فرمود دردش چیست؟ گفت مبتلا به لَمْمٌ

(تشنج مغزی) است، حضرت فرمود او را نزد من بیاور، وقتی آورده شد، حضرت او را به این آیات قرآنی تعویذ فرمود: فاتحة الكتاب، فواتح بقرة، و دو آیه از وسط بقره "إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهٌ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ إِنِّي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ تَآخَرَ إِنِّي دُوَّاً آيَةُ الْكُرْسِيِّ وَسَهْ آيَةُ خَاتَمَةِ بَقْرَةٍ" واز سوره آل عمران آية شهادت، واز سوره أعراف آية "تسخير" (از "إِنْ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ تَآخَرَ آيَة)، واز سوره مؤمنون آیه "فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ" تا آخر آیه، واز سوره جن آیه (۳) "وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدَ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلِدًا" وفاتح سوره صافات؛ ده آیه اول (... تا "من طین لازب")، و خواتیم سوره حشر، و سوره های "قل هو الله أحد" و معوذتين. و آن مرد بیمار فوراً خوب شد و از جا برخاست آنچنانکه هیچ وقت مريض نبوده است.

آیة الْمُلْك و آیه پیوستش (آل عمران ۲۶-۲۷)

قُلِ اللَّهُمَّ مَلِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَن تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّن تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَن تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَن تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٧﴾ تُولِجُ الْيَلَىٰ النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي الْيَلَىٰ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَن تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

❖ در آداب تلاوت این آیه آمده است که: چون تلاوت کند: **قُلِ اللَّهُمَّ مَلِكَ الْمُلْكِ**

الْمُلْكِ، آهسته بگوید: اللَّهُمَّ مَلِكَ الْمُلْكِ

❖ روزی حضرت امام زین العابدین علیه السلام بر شخصی گذشتند که بر درب خانه مردی نشسته بود (به انتظار درخواست و گدایی) پس حضرتش به او فرمود: چه چیز تو را واداشته تا بر درب خانه این شخص خوشگذران زورگو بشینی؟ او گفت: بلاء و گرفتاری، پس حضرت به او فرمود: برخیز تا تو را راهنمایی کنم به درب خانه ای بهتر از درب خانه این شخص؛ و صاحب خانه ای که برای تو خیرش بیش از این شخص است، پس دست او را گرفت تا اینکه به مسجد النبي ﷺ رسیدند، سپس به او فرمود: رو به قبله کن و دورکعت نماز گذار؛ سپس دستهای را به سوی خداوند عزوجل بلند کن؛ و ثنا و ستایش کن اوراء، و درود بفرست بر فرستاده اش ﷺ؛ سپس دعا کن به آیات آخر حشر؛ و شش آیه اول سوره حديد؛ و به آن دو آیه که در آل عمران است (آیة الشهادة - آیة الملك)، سپس از خداوند درخواست کن، پس همانا درخواستی نی کنی مگر اینکه آنرا به تو عطا می فرماید.

❖ در حدیث نبوی ﷺ آمده است: وقتی خداوند به نزول برخی از آیات کتاب الهی

فاتحة الكتاب، آية الكرسي، آية الشهادة، آية **الملک**) به زمین امر فرمود، آن آیات به عرش الهی درآویختند و عرضه کردند: پروردگارا، ما را به کجا فرو می فرستی؟ به زمین و اهل خطا و گناه؟ پس خداوند به آنها وحی فرمود: فرود آیید (به زمین) پس به عزت و جلالم هیچیک از آل محمد و شیعیانشان پس از فرایضش شما را بزیان نیاورد مگر اینکه به او بنگرم به چشم پنهانم در هر روز به هفتاد نگاه، و هفتاد حاجتش برآورم؛ کمترینش آمرزیش است، و او را دور بدارم از هر دشمن؛ و بر او پیروزش گردانم، و فاصله ای برای ورود بهشت او را نباشد مگر مرگ، و او را بپذیرم با آنچه از معاصی مبتلاست.

❖ و نیز حضرت پیامبر ﷺ برای رفع گرفتاری از بدھی مالی؛ راهنمایی فرموده اند که: این آیات (**الملک**) را تلاوت نموده و بعد از آن؛ این دعا را بخواند: ***اللُّهُمَّ يَا رَحْمَانَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ رَحِيمُهُمَا*** **تُعْطِي مِنْهُمَا مَا تَشاءُ*** و **تَمْنَعُ مِنْهُمَا مَا تَشاءُ*** **صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ*** و ارحمني رحمة تعنی بھا عن رحمة من سواك* و اقض عَنِّي دَيْنِي *

❖ برای حصول مطالب و دفع شر اعداء و توسعه رزق و وسعت معیشت؛ محرب است: به مدت چهل روز؛ هر روز چهل بار آیه ملک و پیوستش را در وقت مناسب و با شرایط لازم بخواند، و انتهای هر بار تلاوت دوایه؛ بگوید "بِاللَّهِ" سه بار، و بعد از اتمام همه عمل؛ این دعا را سه بار بخواند: **أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ ، وَ تَحْبَرُ أَنْ يَكُونَ لَكَ وَلَدٌ ، وَ تَعَالَيْتَ أَنْ يَكُونَ لَكَ شَرِيكٌ ، وَ تَعْظِمُتَ أَنْ يَكُونَ لَكَ وزِيرٌ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ .. اقْضِي حاجتي بحق محمد وآلہ صلواتک علیه وعلیهم اجمعین.**

سُورَةُ الْقَدْرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ
وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿٢﴾ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ
تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِّنْ كُلِّ أَمْرٍ ﴿٣﴾ سَلَامٌ هِيَ
حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ ﴿٤﴾

❖ در حديث نبوی ﷺ آمده است: هر که سوره قدر را تلاوت کند یکبار، معادل تلاوت رُبع قرآن می باشد،

❖ و نیز به اصحاب فرمود: آیا می خواهید که خداوند بین شما و ابليس سدّی همچون سدیا جوج و مأجوج قرار دهد؟ بخوانید سوره قدر را در شب قدر بعد از مغرب و بعد صبح سه بار؛ قبل از آنکه از نماز تان برخیزید؛ سپس بگویید: «یا الله يا صاحب القدرة * فرج عَنِّي هَمِّي وَ كَرِبِي».

❖ مولا علی علیہ السلام فرموده است: هر که از شما دریی حاجتی و کاری از خانه بیرون رود؛ این آیات (از سوره آل عمران) و آیت الكرسى و سوره قدر و ام الكتاب را تلاوت کند، که در این عمل روشندن حاجات دنیا و آخرت است.

❖ و در تلاوت سوره قدر؛ بجز آمرزش گناهان و فضائل معنوی و درجات اخروی؛ آثار بسیاری در امور دنیوی قرار داده شده است مانند: دریافت و حفظ علوم، و حرز و حفاظت بر جان و مال، و نیز گشايش امور معيشت و وسعت معاش، و شفاء از بیماریها.

❖ و در تعالیم مکتب وحی خواندن این سوره در اوقات مختلفی از شبانه روز توصیه شده است: بعد طلوع فجر ۱۰ بار، قبل نماز صبح ۷ بار، بعد نماز صبح ۱۰ بار، وقت زوال خورشید و قبل نافله ظهر ۱۰ بار، بعد نافله ظهر ۲۱ بار، و بعد از عصر ۱۰ بار، بعد از عشاء ۷ بار، و در بسترو قبل از خواب ۱۱ بار، در ثلث آخر شب (جمعه) ۱۵ بار، بعد نافله شب ۳ بار، و آثار فوق العاده ای برای آن بشارت داده شده است.

❖ و محب است برای همراهی و افزایش ارتباط خوب بین فرزند و والدین و نیز حسن معاشرت میان زوجین؛ که دست بر پیشانی فرزند یا زوجه خویش بگذارد و این سوره را تلاوت کند.

❖ و تلاوت سوره قدر با صدای بلند؛ فضیلت مجاهد شمشیر برکشیده در راه خدا داشته؛ و تلاوت آن با صدای آهسته؛ همچون شهید به خون طپیده در راه خداست.

سُورَةُ الْكَافِرُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ لَا
أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٢﴾ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٣﴾ وَلَا أَنَا عَابِدُ
مَا عَبَدْتُمْ ﴿٤﴾ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٥﴾ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِي
دینِ^۶

❖ در حدیث نبوی ﷺ آمده است: سوره جحد (قل يا أيها الكافرون) معادل رُبع قرآن می باشد، هر که آن را یکبار تلاوت کند؛ مانند آنست که رُبع قرآن را تلاوت کرده است.

❖ و نیز فرموده: تلاوت سوره جحد سبب بیزاری و پیراستگی از شرک است.

❖ حضرتش تلاوت این سوره را در بستر استراحت شبانه توصیه فرموده اند.

❖ دعاء بعد از تلاوت ۱۰ بار این سوره؛ نزد طموع آفتتاب روز جمعه؛ مستجاب می باشد.

❖ تلاوت این سوره در هفت جا نیز سفارش شده است: ۱- در دورکعت قبل فجر؛ ۲- و دورکعت نافله زوال؛ ۳- و دورکعت بعد مغرب؛ ۴- و دورکعت اول نافله شب؛ ۵- و دورکعت نماز احرام؛ ۶- و دورکعت نماز طواف؛ و دورکعت فریضه فجر.

❖ **توضیح:** البته این موارد به محدوده مرتبط فرائض است، و الا موارد توصیه شده این سوره در عموم اعمال مستحبی بسیار است.

❖ برای نجات از سهو در نماز از امام صادق علیه السلام پرسید؟ حضرت شیخ تلاوت این سوره در نمازها را توصیه فرمود، شخص بر اثر مداومت بر آن؛ از سهو رهایی یافت.

❖ در آداب تلاوت این سوره آمده است که: چون تلاوت کند: **فَلْ يَأْتِيَهَا الْكَفَرُونَ**، آهسته بگوید: **يَأَيُّهَا الْكَفَرُونَ**. و چون تلاوت کند: **لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ**، آهسته بگوید: **لَكِي أَعْبُدُ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي، أَعْبُدُ رَبِّي، أَعْبُدُ اللَّهَ وَحْدَهُ**، و چون تلاوت کند: **لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِي دِينِي**، آهسته بگوید: **رَبِّيَ اللَّهُ وَ دِينِيَ الْإِسْلَامُ، كَذَلِكَ أَمُوتُ وَ أَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ، عَلَيْهِ أَحْيَا وَ عَلَيْهِ أَمُوتُ، وَ عَلَيْهِ أُبَعَثُ إِنْ شَاءَ اللَّهُ تَعَالَى**.

معوذین (سُورَةُ الْفَلَقِ + سُورَةُ النَّاسِ)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝ مِنْ
شَرِّ مَا خَلَقَ ۝ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ۝ وَمِنْ شَرِّ الظَّفَّارِ
فِي الْعُقَدِ ۝ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۝

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝ مَلِكِ
النَّاسِ ۝ إِلَهِ النَّاسِ ۝ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۝ أَلَّذِي
يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ۝ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ۝

❖ در حدیث نبوی ﷺ آمده است: که این دو سوره محبوب‌ترین سوره‌ها نزد خداوند است.

❖ این دو سوره برای تعویذ حضرت پیامبر ﷺ از ناراحتیها و بیماریها و شرور و آفات و آسیبهای جن و انس نازل شده است.

❖ و حضرت پیامبر ﷺ همواره قبل از خواب؛ وقت بیرون رفتن از منزل و غیر آن بدانها (معوذین) تعویذ می‌نمود؛ و دو کف دست را به هم نزدیک کرده و آنها را تلاوت نموده و در میان دو کف خود می‌دمید؛ و با آن سرو رو و سینه و دستها و بقیه جوارح دسترس خود را مسح می‌نمود، و دیگران را نیز بدان تعویذ؛ و توصیه به آن نیز می‌فرمود.

❖ نوشتن و آویختن بر کودکان؛ برای حفاظت از آفات و آسیبهای سفارش شده است.

❖ و نیز حضرت پیامبر ﷺ فرمود: هر که تلاوت کند؛ مانند آنست که همه کتب آسمانی (که بر انبیاء الهی ﷺ نازل شده) را تلاوت کرده، و فضیلت کسی که حج گذارده یا عمره و روزه بجا آورده را دارد.

❖ همینطور وارد شده که یک اعرابی به حضور پیامبر ﷺ رسید و گفت برادری دارم دردی دارد، حضرت فرمود دردش چیست؟ گفت مبتلا به لَمْ (تشنج مغزی) است، حضرت فرمود او را نزد من بیاور، وقتی آورده شد، حضرت او را به این آیات قرآنی تعویذ فرمود: فاتحة الكتاب، فواتح بقرة، و دو آیه از وسط بقره "إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهٌ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ إِنِّي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ" تا آخر این دو آیه، و آیه الکرسی، و سه آیه خاتمة بقرة، و از سوره آل عمران آیه شهادت، و از سوره أعراف آیه "تسخیر" (از "إِنْ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ" تا آخر آیه)، و از سوره مؤمنون آیه "فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ" تا آخر آیه، و از سوره جن آیه (۳) "وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلِدًا"، و فواتح سوره صافات؛ ده آیه اول (... تا "مِنْ طِينٍ لَّا زَبَ")، و خواتیم سوره حشر، و سوره های "قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ" و معوذتین. و آن مرد بیمار فورا خوب شد و از جا برخاست آنچنانکه هیچ وقت مريض نبوده است.

❖ در آداب تلاوت این دو سوره آمده است که: چون تلاوت کند: **فُلَّ أَعُوذُ بِرَبِّ** **الْفَلَقِ**، آهسته بگويد: **أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ**، و چون تلاوت کند: **فُلَّ أَعُوذُ بِرَبِّ** **النَّاسِ**، آهسته بگويد: **أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ**.

آیه التسخیر و دو آیه پیوستش (الأعراف ٥٤ - ٥٦)

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ
أَسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ صُلْغَشِي الْلَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ وَخَيْثَا وَالشَّمْسَ
وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ لَا لَهُ أَخْلُقٌ وَلَا مُرْتَبٌ تَبَارَكَ اللَّهُ
رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٤﴾ أَدْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الْمُعْتَدِينَ ﴿٥٥﴾ وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ حَوْفًا
وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾

❖ نام دیگر این آیات (آیت العرش) می باشد، و در دستور العمل رقه استغاثه نیز از این آیات شریفه یاد شده و بخشی از این عمل است. و از نشان و شهرت آیه (تسخیر) کاربری و تأثیر آن در تمام کائنات از جمله انس و جن؛ معلوم است، و از جمله موارد آن محفوظ ماندن از انواع شرور ظاهره تا عوارض خفیه و القاءات نفسانیه، می باشد، بلکه آنقدر تأثیر آن (بإذن الله) قوی است؛ که خود عامل شردر جهت حفظ شخص مأمور و ملزم می گردد.

❖ از آثار تلاوت آیات تسخیر؛ دفع شر شیاطین است، که موجب پیراستن دل از هواجس و القاءات شیطانی و نفي خواطر نفسانی گردیده، و این امر سبب صفائ نفسم؛ و در نتیجه اطمینان دل برایمان، و منور شدن قلب به نور یقین می باشد.

❖ از مضمون واقعه ارسال خداش (پیک طلحه و زیر) نزد حضرت مولا علیهم السلام و سفارش آنها به وی بر حذر از تاثروی از مولا علیهم السلام و توصیه به تلاوت این آیه؛ و

واداشتن مولا علیه السلام او را به تکرار این آیات تا ۷۰ بار و تغییر حالت انکار خداش و ایمان آوردنش به مولا علیه السلام) بر می آید که: تلاوت این آیات به عدد مذکور؛ برای رفع شک و وساوس قلبیه و حصول اطمینان و آرامش دل و صفاء و نورانیت قلب و هدایت انسان مستعد؛ نافع و مجرب است.

❖ و نیز حضرت مولا علیه السلام فرموده اند: هر که شبی در محل تنها یا دور افتاده ای (در معرض آسیب یا نگران از آن) باشد؛ و این آیات (تسخیر) را تلاوت نماید؛ ملائكة از او حراست کنند؛ و شیاطین ازوی دوری بجویند، و نیز فرمود: تلاوت آنها قبل از خواب همین نتایج را دارد.

❖ و نیز حضرت پیامبر ﷺ فرمود: هر که آیات فواتح سوره بقره (۱-۵) و آیت الكرسي بقره (۵۵-۲۵۷)؛ و آیات اواسط سوه بقره؛ (۱۶۳ و ۱۶۴)، و آیات تسخیر (اعراف ۵۶-۵۷)؛ و فواتح سوره صافات (۱۱-۱)؛ و آیات سوره الرحمن (۳۲-۴۰)؛ و خواتیم سوره حشر (۲۱-۲۴)؛ و فواتح سوره جن (۱-۴)؛ را تلاوت کند؛ کفايت کند او را از هر شیطان مارد (سرکش) و هر سلطانی که از شرّ او به خداوند پناه برده شود، حضرت امام مجتبی علیه السلام فرموده اند: من ضامن برای هر که این آیات را تلاوت کند تا اینکه خداوند او را از شر هر سلطان ظالم و شیطان مارد و هر دزد متاجوز و هر درنده آسیب رسان مصون بدارد.

❖ همینطور وارد شده که یک اعرابی به حضور پیامبر ﷺ رسید و گفت برادری دارم دردی دارد، حضرت فرمود دردش چیست؟ گفت مبتلا به لممْ (تشنج مغزی) است، حضرت فرمود او را نزد من بیاور، وقتی آورده شد، حضرت او را به این آیات قرآنی تعویذ فرمود: فاتحة الكتاب، فواتح بقرة، و دو آیه از

وسط بقره "إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهٌ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ إِنْ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ" تا آخر این دو آیه، و آیة الکرسی، و سه آیه خاتمه بقره، و از سوره آل عمران آیه شهادت، و از سوره أعراف آیه "تسخیر" (از "إِنْ رَبُّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ" تا آخر آیه)، و از سوره مؤمنون آیه "فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ" تا آخر آیه، و از سوره جن آیه (۳) "وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا"، و فواتح سوره صافات؛ ده آیه أول (... تا "مِنْ طَينٍ لَّا زَبَ")، و خواتیم سوره حشر، و سوره های "قَلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ" و معوذین. و آن مرد بیمار فوراً خوب شد و از جا برخاست آنچنانکه هیچ وقت مريض نبوده است.

❖ به فرموده حضرت امام صادق علیه السلام : با تلاوت این آیات (تسخیر)، به همراه سه بار آیت الکرسی، و آیت شهاده، و آیة سجدة؛ قبل از خواب؛ خداوند شیاطین را بر خلاف میلشان ملزم به حفاظت او، و سی فرشته را مولک به حمد و تسبیح و تهلیل و تکبیر و استغفار فرموده تا بیدار شود، و ثوابش برای تلاوت کننده آنهاست.

☞ توضیح: متن حدیث شریف یا روایت موجود از آن در کتب حدیث؛ در این فقره محمل است؛ و در آن به این تعبیر "آیة سجدة" اکتفا شده است، در بیان مقصود از آن؛ و اینکه کدام یک از آیات است؟ احتمالات متعددی مطرح است: ۱- مشهور گفته اند: مقصود از آن آیه های (خاتمه سوره) حم سجدة (فصلت ۵۴-۵۳) می باشد. ۲- برخی نیز گفته اند: مقصود از آن؛ آیه بعد از آیه سجده در سوره ال تنزیل سجده (سجده ۱۶) می باشد. ۳- و بعيد نیست که مقصود آیه سجده در سوره حم سجده (فصلت ۳۷-۳۸) باشد، چه اینکه سوره معروف به عنوان "سجده" در میان قدماء و محدثین همان حم سجدة است که امروزه به (فصلت) معروف است، و نص حدیث هم صریح است که آیة سجدة؛ و نگفته: آیه بعد سجده یا خاتمه سجده؛ فلندا وجهی ندارد که از آیه سجده در سوره معروف به سجده نزد قدماء (فصلت امروز) عدول به غیر آن شود. ۴- برخی هم از روی احتیاط روش جمع بین احتمالات سه گانه و تلاوت هر سه آیه را برگزیده اند.

خواتم سوره الحشر (٤١-٤٤)

﴿

لَوْ أَنَّزَلْنَا هَذَا الْقُرْءَانَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ وَخَشِعًا مُتَصَدِّعًا مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتَلَكَ الْأَمْثَالُ نَضَرُبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴾^{٤١} هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَدَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ^{٤٢} هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَمِّنُ الْعَزِيزُ الْجَبَارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ^{٤٣} هُوَ اللَّهُ الْخَلِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ وَمَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ^{٤٤}

❖ مکررا از حضرت پیامبر ﷺ از اسم اعظم الهی پرسیده اند، و هر بار حضرتش فرموده است: بر شما باد به او اخر سوره حشر؛ آنرا زیاد بخوانید، که اسم اعظم الهی در سه آیه آخر سوره حشر است.

❖ براء بن عازب گوید: بر امیر المؤمنین مولا علیه السلام وارد شدم؛ و آن جناب را به خدا سوگند دادم؛ که مرا مخصوص گردان به اعظم اسمایی که رسول الله ﷺ نمی بود؛ من این راز شما را بدان اختصاص داد، از آنچه جبرئیل عليه السلام حضرتش را به آن مخصوص داشته؛ از آنچه خداوند رحمن (عز وجل) جبرئیل عليه السلام را بدان فرستاده است، پس حضرت فرمود: اگر این نخوه پرسش تو (همراه سوگند) نمی بود؛ من این راز را بازنمی کرم؛ تا اینکه در حدم نهاده شوم. هر گاه خواهی خدا را به اسم اعظم وی بخوانی، از اول سوره حديد شش آیه (٦-١)؛ و آخر حشر (هو الله الذي

لا اله الا هو تا آخر سوره را بخوان، و پس از فراغت از تلاوت آنها بگو: «یا من هو هکذا و لیس شیع هکذا غیره؛ اسئلک اُن تفعل بی (کذا و کذا = ذکر حاجت)» ترجمه: ای کسی که این چنینی (که در آن آیات توصیف شده ای) و چیز دیگری غیر او این چنین نیست، از تو می خواهم که با من چنین کنی (حاجت خود را بخواه)، که سوگند به خداوند؛ ای براء؛ اگر بر علیه کسی بخوانی به زمین فروبرده می شود، و اگر بر اهل شقاوت بخوانی اهل سعادت می گردد. براء گفت: قسم به خدا؛ من آنرا برای دنیا نمی خوانم. امام علی علیہ السلام فرمود: تصمیم درستی گرفتی، رسول الله ﷺ نیز مرا نیز این چنین وصیت فرمود؛ جز اینکه مرا امر کرد؛ که در کارهای بزرگ و دشوار روزگار به این آیات دعا کنم.

❖ در حدیث نبوی ﷺ آمده است: هر که در هر صبح سه بار بگوید: «اعوذ بالله من الشیطان الرجیم» و سپس سه آیه آخر سوره حشر را بخواند؛ خداوند هزاران فرشته خود را بر حفاظت او بگمارد؛ که او را تا شب حفظ نموده؛ و بر او درود فرستند، و اگر شب به همین نحو عمل کند؛ همین نتیجه را تا صبح ببیند.

❖ و نیز فرمود: هر که این آیات را در روز یا شبی تلاوت کرده؛ و در آنروز یا شب اجل او رسیده و فوت کند، خداوند همه خطاهایش را پاک کند، و گناهان او را بیامرزد، و بهشت بر او واجب شود؛ و خداوند برای او بهشت را تضمین فرموده است. و نظری همین کلام و نتیجه تلاوت را حضرت امام مجتبی علیہ السلام نقل نموده اند با این امتیاز که آن شخص را نشان شهداء دهند (و در درجه ایشان است) و شهید از دنیا برود.

❖ حضرت پیامبر ﷺ در وقت تلاوت این آیات به قاری آن فرمود: که

دستهایت را بر سرت بگذار؛ پس همانا جبرئیل علیه السلام وقتی با این آیات بر من نازل شد؛ به من گفت: دستهایم را بر سرم بگذارم؛ پس همانا که تلاوت اینها شفاء از هر بیماری است؛ مگر سام (مرگ).

❖ و برای شفاء اورام در بدن؛ و منع از خطری شدن آنها؛ از حضرت امام صادق علیه السلام رسیده: که این آیات را تلاوت کن؛ وقتی که طهارت داری؛ چون وضو برای نماز فریضه گرفتی؛ پس قبل از نماز و بعد نماز؛ آن ورم را به این آیات تعویذ نما؛ پس اگر چنین کند؛ آن ورم فرونشیند.

❖ و حضرت امام باقر علیه السلام به جابر انصاری تعلیم فرمود؛ برای درمان هر ورم؛ با حال طهارت این آیات را سه بار تلاوت کند.

❖ و از حضرت مولاعلی علیه السلام نقل شده که این آیات دعای درمان سردرد است.

❖ و نیز حضرت پیامبر ﷺ فرمود: هر که آیات فواتح سوره بقره (۱-۵) و آیت الکرسی بقره (۵۵-۲۵۷)؛ و آیات اواسط سوه بقره (۱۶۳ و ۱۶۴)، و آیات تسخیر (اعراف ۵۶-۵۷)؛ و فواتح سوره صافات (۱۱-۱)؛ و آیات سوره الرحمن (۳۳-۴۰)؛ و خواتیم سوره حشر (۲۱-۲۴)؛ و فواتح سوره جن (۱-۴)؛ را تلاوت کند؛ کفايت کند او را از هر شیطان مارد (سرکش) و هر سلطانی که از شرّ او به خداوند پناه برده شود، حضرت امام مجتبی علیه السلام فرموده اند: من ضامنم برای هر که این آیات را تلاوت کند تا اینکه خداوند او را از شر هر سلطان ظالم و شیطان مارد و هر دزد متجاوز و هر درنده آسیب رسان مصون بدارد.

❖ روزی حضرت امام زین العابدین علیه السلام بر شخصی گذشتند که بر درب خانه مردی نشسته بود (به انتظار درخواست و گدایی) پس حضرتش به او فرمود: چه چیز تو را ودادشته تا بر درب خانه این شخص خوشگذران زورگو بنشینی؟ او

گفت: بلاء و گرفتاري، پس حضرت به او فرمود: برخيز تا تورا راهنمایي کنم به درب خانه اي بهتر از درب خانه اين شخص؛ و صاحب خانه اي که برای تو خيرش بيش از اين شخص است، پس دست او را گرفت تا اينکه به مسجد النبي ﷺ رسيدنده، سپس به او فرمود: رو به قبله کن و دوركعت نماز گذار؛ سپس دستهایت را به سوی خداوند عزوجل بلند کن؛ و ثنا و ستایش کن او را، و درود بفرست بر فرستاده اش عَلَيْهِ السَّلَامُ؛ سپس دعا کن به آيات آخر حشر؛ و شش آيه اول سوره حديد؛ و به آن دو آيه که در آل عمران است (آية الشهادة - آية الملك)، سپس از خداوند درخواست کن، پس همانا درخواستی نمی کني مگر اينکه آنرا به توعطامي فرمайд.

❖ همينطور وارد شده که يك اعرابي به حضور پیامبر صلوات الله عليه وسلم رسيد و گفت برادری دارم دردي دارد، حضرت فرمود دردش چيست؟ گفت مبتلا به لَمْ (تشنج مغزی) است، حضرت فرمود او را نزد من بياور، وقتی آورده شد، حضرت او را به اين آيات قرآنی تعویذ فرمود: فاتحة الكتاب، فواتح بقرة، و دو آيه از وسط بقره "إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهٌ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ إِنْ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ" تا آخر اين دو آيه، و آية الكرسي، و سه آيه خاتمه بقرة، و از سوره آل عمران آية شهادت، و از سوره أعراف آية "تسخير" (از "إِنْ رَبُّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ" تا آخر آية)، و از سوره مؤمنون آيه "فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ" تا آخر آية، و از سوره جن آيه (۳) "وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلِدًا"، و فواتح سوره صافات؛ ده آيه أول (... تا "من طين لازب")، و خواتيم سوره حشر، و سوره هاي "قل هو الله أحد" و معوذتين. و آن مرد بيمار فورا خوب شد و از جا برخاست آنچنانکه هيچ وقت مريض نبوده است.

فواتح سُورَةِ الْحَدِيدِ (٦-١)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝ سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ
 وَالْأَرْضِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝ لَهُوَ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
 يُحْيِي وَيُمِيتُ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ هُوَ الْأَوَّلُ وَالآخِرُ
 وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ ۖ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝ هُوَ الَّذِي خَلَقَ
 السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ أَسْتَوَى عَلَىٰ الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا
 يَلْجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ
 فِيهَا ۖ وَهُوَ مَعَكُمْ أَئِنَّ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝ لَهُوَ
 مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ۝ يُولِجُ الْيَلَلَ
 فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي الْيَلَلِ ۖ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ۝

❖ از حضرت امام سجاد علیه السلام درباره توحید پرسیدند؟ فرمود: ان الله عزوجل

علم انه يكعون في آخر الزمان اقوام متعمقون فأنزل الله تعالى : قل هو الله احد،

و الآيات من سورة الحديد الى قوله: وهو عليم بذات الصدور. فمن رام وراء ذلك فقد هلك . (ترجمه) چون خداوند می دانست که در آخر الزمان اقوامی می باشند که اهل تعمق و دقت هستند؛ فلذا سوره قل هو الله احد و آیات اوائل سوره حديد تا " وهو عليم بذات الصدور" (٦-١) را نازل فرمود، پس هر که بخواهد در توحید و رای این حد را دنبال کند هلاک می شود.

❖ براء بن عازب گوید: بر امیر المؤمنین مولا علی علیه السلام وارد شدم؛ و آن جناب را به خدا سوگند دادم؛ که مرا مخصوص گردان به اعظم اسمایی که رسول الله ﷺ شما را بدان اختصاص داد، از آنچه جبرئیل علیه السلام حضرتش را به آن مخصوص داشته؛ از آنچه خداوند رحمن (عز و جل) جبرئیل علیه السلام را بدان فرستاده است، پس حضرت فرمود: اگر این نخوه پرسش تو (همراه سوگند) نمی بود؛ من این راز را بازنمی کردم؛ تا اینکه در لخدم نهاده شوم. هر گاه خواهی خدا را به اسم اعظم وی بخوانی، [از اول سوره حديد شش آيه \(۶-۱\)](#)؛ و آخر حشر (هو الله الذي لا اله الا هو تا آخر سوره) را بخوان، و پس از فراغت از تلاوت آنها بگو: «يا من هو هكنا وليس شيء هكذا غيره؛ استئلك أن تفعل بي (كنا و كذا = ذكر حاجت)» ترجمه: ای کسی که این چنینی (که در آن آیات توصیف شده ای) و چیز دیگری غیر او این چنین نیست، از تو می خواهم که با من چنین کنی (حاجت خود را بخواه)، که سوگند به خداوند؛ ای براء؛ اگر بر علیه کسی بخوانی به زمین فرو بردہ می شود، و اگر بر اهل شقاوت بخوانی اهل سعادت می گردد. براء گفت: قسم به خدا؛ من آنرا برای دنیا نمی خوانم. امام علی علیه السلام فرمود: تصمیم درستی گرفتی، رسول الله ﷺ نیز مرانیز این چنین وصیت فرمود؛ جز اینکه مرا امر کرد؛ که در کارهای بزرگ و دشوار روزگار به این آیات دعا کنم.

❖ روزی حضرت امام زین العابدین علیه السلام بر شخصی گذشتند که بر درب خانه مردی نشسته بود (به انتظار درخواست و گدایی) پس حضرتش به او فرمود: چه چیز تورا ودادشته تا بر درب خانه این شخص خوشگذران زورگو بنشینی؟ او گفت: بلاء و گرفتاری، پس حضرت به او فرمود: برخیز تا تورا راهنمایی کنم به درب خانه ای بهتر از درب خانه این شخص؛ و صاحب خانه ای که برای تو

خیرش بیش از این شخص است، پس دست او را گرفت تا اینکه به مسجد صلوات الله علیہ و آله و سلم رسیدند، سپس به او فرمود: رو به قبله کن و دورکعت نماز گذار؛ سپس دستهای را به سوی خداوند عزوجل بلند کن؛ و ثنا و ستایش کن اورا، و درود بفرست بر فرستاده اش صلوات الله علیہ و آله و سلم؛ سپس دعا کن به آیات آخر حشر؛ و شش آیه اول سوره حديد؛ و به آن دو آیه که در آل عمران است (آیة الشهادة – آیة الملك)، سپس از خداوند درخواست کن، پس همانا درخواستی نمی کنی مگر اینکه آنرا به توعط امی فرماید.

آیه های: مَن يَتَّقِ اللَّهَ (سوره طلاق ۳-۵)

﴿ ... وَمَن يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلُ لَهُ وَخْرَجًا ﴾ ۱ وَيَرْزُقُهُ مِنْ حَيْثُ لَا
 يَحْتَسِبُ وَمَن يَتَوَكَّلُ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ وَإِنَّ اللَّهَ بَلِغَ أَمْرِهِ قَدْ
 جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَئٍ قَدْرًا ﴾ ۲ ... وَمَن يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلُ لَهُ وَمِنْ
 أَمْرِهِ يُسْرًا ﴾ ۳ ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ وَإِلَيْكُمْ وَمَن يَتَّقِ اللَّهَ
 يُكَفِّرُ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعَظِّمُ لَهُ وَأَجْرًا ﴾ ۴

❖ عمل به مفاد این آیات شریفه قاطعترین راه حل؛ و محرب ترین نسخه است: تقوی و پروای خدای را داشتن؛ سبب راهگشایی در مشکلات و تنگناهاست، و سبب می شود که خداوند از راهی که تصورش نمی شود؛ روزی خیر برای بنده برساند، و کار دشوار او را آسان فرماید، و هر که توکل و اعتماد به خداوند کند؛ خداوند او را کفایت فرماید. (واقعی مجربات عمل به این آیات فراوان و فراتر از گنجایش کتابهاست).

❖ در حدیثی از ابوذر غفاری نقل شده که حضرت رسول اکرم ﷺ فرمود: من آیه ای را در قرآن می شناسم؛ که اگر تمام انسانها دست به دامن آن زند؛ برای حل مشکلات آنها کافی است، پس آیه فوق را سه مرتبه با تکرار تلاوت فرمود.

❖ حضرت صادق علیه السلام فرمود: وقتی آیه (فوق) نازل شد عده‌ی درها را به روی خود بسته و رو به عبادت آوردند، و گفتند خداوند روزی ما را عهد دار شد. این خبر به گوش پیغمبر رسید کسی را نزد آنها فرستاد که چرا چنین کرده

اید هر کس چنین کاری کند دعای او مستجاب نمی شود بر شما باد بر کار و تلاش همراه با تقوا.

❖ بجهت رفع مشکلات و گشايش و برطرف شدن مهمات و زيادتی رزق و وسعت در معيشت؛ تoslات و ختمات متعددی از اين آيه شريفه نقل شده است از جمله آنهاست:

-۱ به تجربه رسیده است که هر کس هر روز به خواندن آیه مبارکه «من یتق الله...» همت کند گشايش امورات بسته خود را خواهد دید.

-۲ به تجربه رسیده آن که در هر روز بعد از نمازهای واجب، سه مرتبه صلوت اول بگوید و آیه مبارکه (و من یتق الله) را سه مرتبه بخواند و سه مرتبه صلوت در آخر آنها بگوید؛ موجب وسعت رزق خواهد بود. ان شاء الله.

-۳ به جهت وسعت رزق؛ خواندن يازده مرتبه آیه شريفه (و من یتق الله... قدرًا) بعد از نماز صبح مغرب است.

-۴ یك هفته هر شب بعد از نماز عشاء دو رکعت نماز بدین کيفيت بخواند. در رکعت اول بعد از حمد آيء «من یتق الله» را ۵ بار بخواند.

-۵ از حضرت رسول الله ﷺ روایت شده: از روز جمعه یا پنج شنبه و یا دوشنبه، شروع به اين ختم نماید، و برای ورود در برنامه ختم در روز اول غسل کرده طهارت، دورکعت نماز حاجت به جای آورد و صد مرتبه صلوت بفرستد، و سپس تا چهل روز، هر روز، ۱۵۹ مرتبه آيء (وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ ... قَدْرًا) را؛ بدون صحبت کردن با کسی (در حین قرائت) بخواند، وقت خواندن هر روزه بعد از نماز صبح بوده و در وقت تخلف نشود، و روز چهلم، ۱۷۹ مرتبه آيات ذکر شده

را بخواند، تا مجموع ذکر شش هزار و سیصد و هشتاد مرتبه (موافق عدد حروف آیات به حساب ابجد کبیر) باشد، و بعد از خاتمه طلب حاجت نماید که ان شاء الله حاجتش برآورده می شود.

۶- همچنین در روش دیگر: روز پنج شنبه اول ماه ختم را آغاز کند، تا چهل و یک روز، هر روز ۳۵۹ مرتبه آیه شریفه (و من يَتَقَرَّبُ إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ اللَّهُ ... قدر) را (بدون صحبت کردن با کسی در حین قرائت) تلاوت نماید، و بعد از اتمام، هزار و یک مرتبه بگوید: يا فتاح يا رازق يا واسع.

۷- مرحوم امام خمینی به همراه آیات سید احمد شبیری و سید صادق لواسانی؛ از مرحوم آیت الله حاج شیخ حسنعلی اصفهانی (نخودکی) تقاضای کیمیا می کنند، و حاج شیخ مشروط به استفاده صحیح نموده، و اینکه آیا متعهد می شوید که آن را در غیر مرضی خداوند متعال مصرف نکنید؟ هیچ یک، متعهد نمی شوند. بعد حاج شیخ می گوید: چه اصراری دارید چیزی را که ممکن است موجب خسaran شود، یاد بگیرید؟ حالا که نمی توانید کیمیا را حفظ کنید، من بهتر از کیمیا را به شما می دهم که خطرات آنرا نداشته باشد؛ و برایتان خسارتندارد و محتاج دیگران هم نمی شوید: بعد از نمازهای واجب یک بار آیه الکرسی را تا «هو العلی العظیم» می خوانی. و بعد تسبيحات حضرت فاطمه زهراء سلام الله علیها را می گویی. و بعد سه بار سوره توحید را می خوانی. و بعد سه بار صلوت می گویی: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَبَعْدَ سه بار آیه مبارکه (وَمَنْ يَتَقَرَّبُ إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ اللَّهُ ... قدر) را می خوانی که این از کیمیا برایت بهتر است. مرحوم امام خمینی گفته بودند: من از آن موقع تاکنون، آنرا ادامه داده ام و هر چه دارم، از آن دارم. و مرحوم آیت الله سید احمد شبیری گفته بودند: بعد از آن دیگر هیچ وقت محتاج نشدم.

آیه النّور و سه آیه پیوستش (۳۵-۳۸)

﴿

اللَّهُ نُورٌ الْسَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضُ مَثَلُ نُورٍ هُوَ كَمِشْكُوٰةٌ فِيهَا
 مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي رُجَاجَةٍ الرُّجَاجَةُ كَانَهَا كَوْكُبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ
 مِنْ شَجَرَةٍ مُّبَرَّكَةٍ رَّيْتُونَةً لَا شَرِقَيَّةً وَلَا غَرْبَيَّةً يَكَادُ رَيْتَهَا
 يُضْعِفُهُ وَلَوْلَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ
 يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ
 ۲۵ فِي بُيُوتٍ أَذِنَ اللَّهُ أَنْ تُرْفَعَ وَيُذَكَّرُ فِيهَا أَسْمُهُ وَيُسَبِّحُ لَهُ وَفِيهَا
 بِالْغُدُرِ وَالْأَصَالِ ۲۶ رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَرَّةٌ وَلَا يَبْيَعُ عَنْ ذِكْرِ
 اللَّهِ وَإِقَامُ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءُ الزَّكُوٰةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ
 الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَرُ ۲۷ لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدُهُمْ
 مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۲۸

❖ در تعالیم مکتب وحی برای تلاوت آیه نور برکات بسیار و ختمات فراوانی نقل شده است، که بیان شرح تفصیلی آنها در گنجایش این رساله نیست، اما به نحو اختصار به برخی از آنها اشاره می کیم؛ که از جمله آنهاست: ۱- تلاوت بسیار آن سبب روشنایی و نور چشم؛ و محفوظ ماندن از آسیب است، ۲- همچنانکه برای رفع درد چشم نیز هر صبح سه بار توصیه شده است، ۳- و تلاوت آن به تعداد؛ قبل از خواب با طهارت و توجه؛ با آغاز و انجام صلوت؛ و

خوابیدن در بستر طاهر؛ بالباس خواب سفید، و با شام سبک؛ و پرهیز از آنچه نفس را بدبو کند (مثل سیر و پیاز و پیازچه و تره) در شام، سبب روشنایی و نورانیت در رؤیا می گردد، ۴- و در ختمات مفصله نیز؛ این آیه به تعداد؛ در تعقیب فرائض یومیه تلاوت می شود.

فواتح سورة الفتح (۴-۱)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا
 لِيغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقْدَمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأْخَرَ وَيُتَمَّ نِعْمَتَهُ وَ
 عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا ﴿٢﴾ وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَزِيزًا
 هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا
 مَعَ إِيمَانِهِمْ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا
 حَكِيمًا ﴿٣﴾ لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
 تَحْتِهَا الْأَنْهَرُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَكَانَ ذَلِكَ
 عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٤﴾ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ
 وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّاهِنَاتِ بِاللَّهِ ظَنَ السَّوْءَ عَلَيْهِمْ دَآءِرَةً
 السَّوْءَ وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ
 مَصِيرًا ﴿٥﴾ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا
 حَكِيمًا ﴿٦﴾

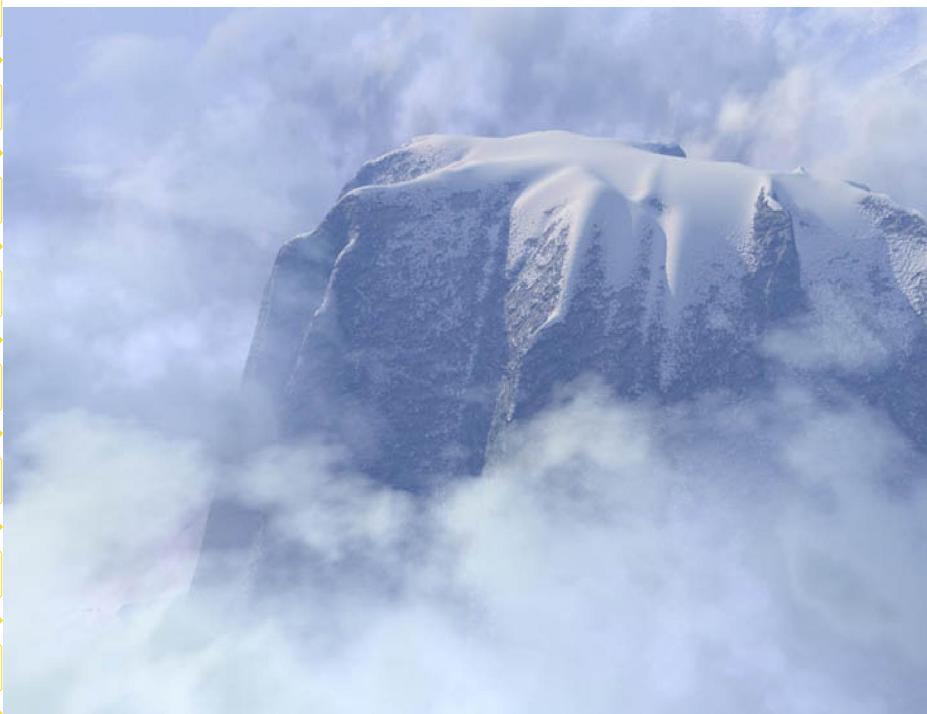
❖ در حدیث نبوی ﷺ آمده است: که نزول این آیات سبب خشنودی بسیار
 حضرتش گردیده بطوریکه مانند آن دیده نشده است.

❖ از تعالیم مکتب وحی استفاده می شود که تلاوت آیات فواتح و افتتاحیه این

سوره مبارکه سبب فتح ابواب خیرات و برکات؛ و حصول سکینه و آرامش قلب می گردد.

نکته: فواتح سوره فتح چند نوع کاربرد دارد؛ از جمله آنهاست:

- ۱- تلاوت آیه "سکینه" به تنهایی؛ به تکرار و یا عدد معین، برای حصول آرامش و قوت قلب و نیز درمان برخی عوارض قلبي.
- ۲- تلاوت آیات ۱ تا ۴ در تعقیبات فرایض؛ برای فتح ابواب مادی و معنوی.
- ۳- تلاوت آیات ۱ تا ۶ برای برخی از مقاصد دنیوی و اخروی.
- ۴- از حضرت امام صادق علیه السلام نقل شده: هرگاه امری بر تو سخت شد؛ دو رکعت نماز نزد زوال بجای آور؛ در رکعت اول؛ بعد از سوره توحید؛ آیات ۱-۳ فتح، و در رکعت دوم؛ بعد از سوره توحید؛ سوره "الم نشرح" را بخوان، و این عمل مجبوب است.

فواتح سوره صافات (۱۱-۱)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ وَالصَّلَوةُ صَفَّا ﴿٢﴾ فَالرَّاجِرَاتِ
 زَجْرَارًا ﴿٣﴾ فَالْتَّلِيَاتِ ذِكْرًا ﴿٤﴾ إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ ﴿٥﴾ رَبُّ
 السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ الْمَشِيرِقِ ﴿٦﴾ إِنَّا زَيَّنَاهُ السَّمَاءَ
 الْدُّنْيَا بِزِينَةٍ الْكَوَاكِبِ ﴿٧﴾ وَحِفْظًا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَارِدٍ لَا
 يَسْمَعُونَ إِلَى الْمَلِإِ الْأَعْلَى وَيُقْذِفُونَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ ﴿٨﴾ دُحُورًا
 وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ ﴿٩﴾ إِلَّا مَنْ خَطَّفَ الْخُطْفَةَ فَأَتَبَعَهُ وَشِهَابٌ
 ثَاقِبٌ ﴿١٠﴾ فَاسْتَفْتِهِمْ أَهُمْ أَشَدُ حَلْقًا أَمْ مَنْ حَلَقَنَا إِنَّا حَلَقْنَاهُمْ
 مِنْ طِينٍ لَازِبٌ ﴿١١﴾

❖ حضرت پیامبر ﷺ فرمود: هر که آیات فواتح سوره بقره (۱-۵) و آیت الكرسي بقره (۵۵-۵۷)؛ و آیات اواسط سوه بقره؛ (۱۶۳ و ۱۶۴)، و آیات تسخیر (اعراف ۳۳-۵۶)؛ و فواتح سوره صافات (۱-۱۱)؛ و آیات سوره الرحمن (۳۳-۴۰)؛ و خواتیم سوره حشر (۲۱-۲۴)؛ و فواتح سوره جن (۱-۴)؛ را تلاوت کند؛ کفايت کند اور از هر شیطان مارد (سرکش) و هر سلطانی که از شرّ او به خداوند پناه برده شود، حضرت امام مجتبی علیه السلام فرموده اند: من ضامنم برای هر که این آیات را تلاوت کند تا اینکه خداوند او را از شر هر سلطان ظالم و شیطان مارد و هر دزد متجاوز و هر درنده آسیب رسان مصون بدارد.

❖ همینطور وارد شده که یک اعرابی به حضور پیامبر ﷺ رسید و گفت
برادری دارم دردی دارد، حضرت فرمود دردش چیست؟ گفت مبتلا به لَمْ
(تشنج مغزی) است، حضرت فرمود او را نزد من بیاور، وقتی آورده شد، حضرت
او را به این آیات قرآنی تعویذ فرمود: فاتحة الكتاب، فواتح بقرة، و دو آیه از
وسط بقره "إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهٌ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ إِنِّي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضَ" تا آخر این دو آیه، و آیة الكرسي، و سه آیه خاتمة بقرة، و از سوره آل
عمران آیه شهادت، و از سوره أعراف آیه "تسخیر" (از "إِنْ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ" تا آخر آیه)، و از سوره مؤمنون آیه "فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ"
تا آخر آیه، و از سوره جن آیه (۳) "وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رِبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا"،
وفواتح سوره صافات؛ ده آیه اول (... تا "مِنْ طَينٍ لَّا زَبَّ")، و خواتیم سوره حشر،
وسوره های "قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ" و معوذین. و آن مرد بیمار فوراً خوب شد و از جا
برخاست آنچنانکه هیچ وقت مريض نبوده است.

وسط سوره الرّحمن (٤٠-٣٣)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 يَمْعَشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنْ أُسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ
 الْسَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَنٍ ﴿٣٣﴾ فَبِأَيِّ
 ءَالَّاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٤﴾ يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شُوَاظٌ مِّنْ نَارٍ
 وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ ﴿٣٥﴾ فَبِأَيِّ ءَالَّاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٦﴾ فَإِذَا
 أَنْشَقَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالْدِهَانِ ﴿٣٧﴾ فَبِأَيِّ ءَالَّاءِ رَبِّكُمَا
 تُكَذِّبَانِ ﴿٣٨﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌ
فَبِأَيِّ ءَالَّاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٩﴾

❖ در حديث شریف وارد شده است که: یک اعرابی به حضور پیامبر ﷺ به این شکنجه رسید و گفت برادری دارم دردی دارد، حضرت فرمود دردش چیست؟ گفت مبتلا به لَمْ (تشنج مغزی) است، حضرت فرمود او را نزد من بیاور، وقتی آورده شد، حضرت او را به این آیات قرآنی تعویذ فرمود: فاتحة الكتاب، فواتح بقرة، و دو آیه از وسط بقره "إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهٌ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ إِنْ فِي خَلْقٍ
 السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ" تا آخر این دو آیه، و آیة الكرسي، و سه آیه خاتمة بقرة، و از سوره آل عمران آیة شهادت، و از سوره أعراف آیة "تسخیر" (از "إِنْ رَبَّكُمُ اللَّهُ
 الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضَ" تا آخر آیه)، و از سوره مؤمنون آیه "فَتَعَالَى اللَّهُ
 الْمَلَكُ الْحَقُّ" تا آخر آیه، و از سوره جن آیه (۳) "وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ
 صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا"، و فواتح سوره صافات؛ ده آیه اول (... تا "من طین لازب")، و

خواتیم سوره حشر، و سوره های "قل هو الله أحد" و معوذین. و آن مرد بیمار فورا خوب شد و از جا برخاست آنچنانکه هیچ وقت مريض نبوده است.

❖ و نيز حضرت پیامبر ﷺ فرمود: هر که آيات فواتح سوره بقره (۱-۵) و آیت الکرسی بقره (۵۵-۵۷)؛ و آیات اواسط سوه بقره؛ (۱۶۳ و ۱۶۴)، و آیات تسخیر (اعراف ۵۶-۵۷)؛ و فواتح سوره صافات (۱-۱۱)؛ و آیات سوره الرحمن (۳۲-۴۰)؛ و خواتیم سوره حشر (۶۱-۶۴)؛ و فواتح سوره جن (۱-۴)؛ را تلاوت کند؛ کفايت کند او را از هر شیطان مارد (سرکش) و هر سلطانی که از شر او به خداوند پناه برده شود، حضرت امام مجتبی علیه السلام فرموده اند: من ضامن برای هر که این آیات را تلاوت کند تا اینکه خداوند او را از شر هر سلطان ظالم و شیطان مارد و هر دزد متجاوز و هر درنده آسیب رسان مصون بدارد.

❖ در آداب تلاوت آیه "فَيَايٰ إِلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ" آمده است که: چون تلاوت کند آنرا، آهسته بگوید: لَا يَشْيِئُ مِنْ آلَاءِ رَبِّ أَكَذِبُ.

فَيَايٰ إِلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ كُلُّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

فواتح سُورَةِ الْجَنِ (٤)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ أُسْتَمَعَ نَفْرُ مِنَ
الْجَنِ فَقَالُوا إِنَا سَمِعْنَا قُرْءَانًا عَجَبًا ﴿٢﴾ يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَعَامَنَا
بِهِ وَلَنْ نُشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا ﴿٣﴾ وَأَنَّهُ تَعْلَمُ جَدُّ رَبِّنَا مَا أَتَخَذَ
صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا ﴿٤﴾ وَأَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللَّهِ شَطَطًا

❖ حضرت پیامبر ﷺ فرمود: هر که آیات فواتح سوره بقره (۱-۵) و آیت
الکرسی بقره (۵۵-۵۷)؛ و آیات اواسط سوره بقره (۱۶۳ و ۱۶۴)، و آیات تسخیر
(اعراف ۵۴-۵۶)؛ و فواتح سوره صافات (۱۱)؛ و آیات سوره الرحمن (۳۳-۴۰)؛ و
خواتیم سوره حشر (۲۱-۲۴)؛ و فواتح سوره جن (۱-۴)؛ را تلاوت کند؛ کفايت
کند اور از هر شیطان مارد (سرکش) و هر سلطانی که از شرّ او به خداوند پناه
برده شود، حضرت امام مجتبی علیه السلام فرموده اند: من ضامن برای هر که این آیات
را تلاوت کند تا اینکه خداوند او را از شر هر سلطان ظالم و شیطان مارد و هر
دزد متجاوز و هر درنده آسیب رسان مصون بدارد.

❖ همینطور وارد شده که یک اعرابی به حضور پیامبر ﷺ رسید و گفت
برادری دارم دردی دارد، حضرت فرمود دردش چیست؟ گفت مبتلا به لَمْمٌ
(تشنج مغزی) است، حضرت فرمود اورا نزد من بیاور، وقتی آورده شد، حضرت
اورا به این آیات قرآنی تعویذ فرمود: فاتحة الكتاب، فواتح بقره، و دو آیه از
وسط بقره "إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهٌ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ إِنِّي خَلَقْتُ السَّمَاوَاتِ

والأرض " تا آخر اين دو آيه، وآية الكرسي، وسه آيه خاتمة بقرة، واز سوره آل عمران آية شهادت، واز سوره أعراف آية "تسخير" (از "إن ربكم الله الذي خلق السموات والأرض " تا آخر آية)، واز سوره مؤمنون آيه "فتعالى الله الملك الحق" تا آخر آية، واز سوره جن آيه (۳) " وأنه تعالى جد ربنا ما اتخذ صاحبة ولا ولدا" ، وفواتح سوره صافات؛ ده آيه أول (... تا "من طين لازب")، وخواتيم سوره حشر، وسوره های "قل هو الله أحد" و معوذتين. وآن مرد بیمار فورا خوب شد واز جا برخاست آنچنانکه هیچوقت مريض نبوده است.

آیه: اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ (سُورَةُ الْمُؤْمِنُونَ ۱۱۶)

فَتَعَالَىٰ اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ﴿١١٦﴾

❖ در حديث شریف وارد شده است که: یک اعرابی به حضور پیامبر ﷺ رسید و گفت برادری دارم دردی دارد، حضرت فرمود دردش چیست؟ گفت مبتلا به لَمْمٌ (تشنج مغزی) است، حضرت فرمود اورا نزد من بیاور، وقتی آورده شد، حضرت او را به این آیات قرآنی تعویذ فرمود: فاتحة الكتاب، فواتح بقرة، و دو آیه از وسط بقره "إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهٌ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ إِنِّي فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ" تا آخر این دو آیه، و آیة الكرسي، و سه آیه خاتمة بقرة، و از سوره آل عمران آیة شهادت، و از سوره أعراف آیة "تسخیر" (از "إِنْ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ" تا آخر آیه)، و از سوره مؤمنون آیه "فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ" تا آخر آیه، و از سوره جن آیه (۳) "وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا" ، و فواتح سوره صفات؛ ده آیه أول (... تا "مِنْ طِينٍ لَا زَبَ")، و خواتیم سوره حشر، و سوره های "قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ" و معوذین. و آن مرد بیمار فورا خوب شد و از جا برخاست آنچنانکه هیچ وقت مريض نبوده است.

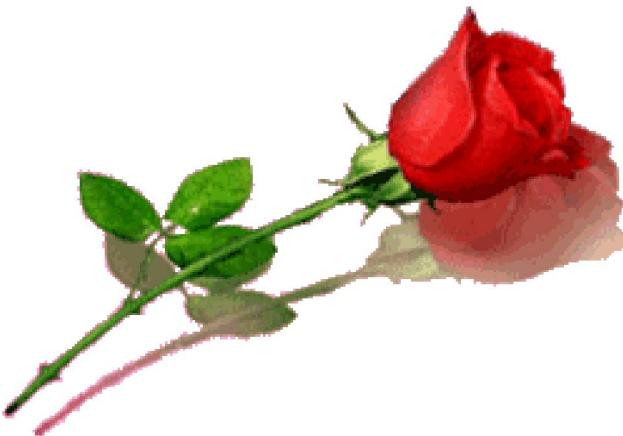

سُورَةُ الْإِنْشَارَحِ (الشَّرَح)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝ أَلْمَ نَشَرَخْ لَكَ صَدْرَكَ ۝
وَوَضَعْنَا عَنْكَ وِزْرَكَ ۝ الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ ۝ وَرَفَعْنَا لَكَ
ذِكْرَكَ ۝ فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۝ إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۝ فَإِذَا
فَرَغْتَ فَانْصَبْ ۝ وَإِلَى رَبِّكَ فَأُرْغَبْ ۝

❖ حضرت پیامبر ﷺ فرمود: هر که این سوره مبارکه را تلاوت کند؛ خداوند او را یقین و عافیت عطا فرماید. و هر که آنرا بر سینه اش تلاوت کند؛ برای نارا حیهای سینه و قلب نافع است، و سبب تسکین فؤاد و آرامش قلب است.

❖ از حضرت امام صادق علیه السلام نقل شده است: هرگاه امری بر تو سخت شد؛ دو رکعت نماز نزد زوال بجای آور؛ در رکعت اول؛ بعد از سوره توحید؛ آیات ۳-۱ فتح، و در رکعت دوم؛ بعد از سوره توحید؛ سوره "الم نشرح" را بخوان، و این عمل مجبوب است.

سُورَةُ الْوَاقِعَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿٢﴾ لَيْسَ
لِوَقْتِهَا كَاذِبَةً ﴿٣﴾ حَافِظَةً رَّافِعَةً ﴿٤﴾ إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجَّاً ﴿٥﴾
وَبُسْتِ الْجِبَالُ بَسَّاً ﴿٦﴾ فَكَانَتْ هَبَاءً مُّثْبَثًا ﴿٧﴾ وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا
ثَلَاثَةً ﴿٨﴾ فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿٩﴾ وَأَصْحَابُ
الْمَشْعَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْعَمَةِ ﴿١٠﴾ وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ ﴿١١﴾
أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ﴿١٢﴾ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿١٣﴾ ثُلَّةٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ
وَقَلِيلٌ مِّنَ الْآخِرِينَ ﴿١٤﴾ عَلَى سُرُرِ مَوْضُونَةٍ ﴿١٥﴾ مُتَكَبِّرٌ بَيْنَ عَلَيْهَا
مُتَقَبِّلِينَ ﴿١٦﴾ يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلَدُنْ مُخَلَّدُونَ ﴿١٧﴾ بِأَكْوَابٍ
وَأَبَارِيقَ وَكَأْسِ مِنْ مَعِينٍ ﴿١٨﴾ لَا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنْزِفُونَ ﴿١٩﴾
وَفَكِهَةٌ مِّمَّا يَتَحَمِّرُونَ ﴿٢٠﴾ وَلَحِمٌ طِيرٌ مِّمَّا يَسْتَهُونَ ﴿٢١﴾ وَحُورٌ
عِينٌ ﴿٢٢﴾ كَأَمْثَلِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ ﴿٢٣﴾ جَرَاءٌ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾
لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغُوا وَلَا تَأْثِيمًا ﴿٢٥﴾ إِلَّا قِيلَا سَلَامًا سَلَامًا
وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ ﴿٢٦﴾ فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ ﴿٢٧﴾
وَطَلْحٌ مَّنْضُودٌ ﴿٢٨﴾ وَظَلٌّ مَمْدُودٌ ﴿٢٩﴾ وَمَاءٌ مَّسْكُوبٌ ﴿٣٠﴾ وَفَكِهَةٌ
كَثِيرَةٌ ﴿٣١﴾ لَا مَقْطُوعَةٌ وَلَا مَمْنُوعَةٌ ﴿٣٢﴾ وَفُرُشٌ مَّرْفُوعَةٌ ﴿٣٣﴾ إِنَّا

أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنْشَاءً ٣٥ فَجَعَلْنَاهُنَّ أَبْكَارًا ٣٦ عُرْبًا أَتُرَابًا
لَا صَحَبٌ الْيَمِينِ ٣٧ ثُلَةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ ٣٨ وَثُلَةٌ مِنَ الْآخِرِينَ ٣٩
وَاصْحَابُ الْشِمَالِ مَا اصْحَابُ الْشِمَالِ ٤٠ فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ
وَظِلٌّ مِنْ يَحْمُومٍ ٤١ لَا بَارِدٌ وَلَا كَرِيمٌ ٤٢ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ
مُتَرَفِينَ ٤٣ وَكَانُوا يُصْرُونَ عَلَى الْحِنْتِ الْعَظِيمِ ٤٤ وَكَانُوا يَقُولُونَ
أَئِذَا مِتَنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَعْنَا لَمْبَعُوتُونَ ٤٥ أَوْ ءَابَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ
قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالآخِرِينَ ٤٦ لَمْ جُمُوعُونَ إِلَى مِيقَاتِ يَوْمٍ
مَعْلُومٍ ٤٧ ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيُّهَا الْضَالُّونَ الْمُكَذِّبُونَ ٤٨ لَا كُلُونَ مِنْ
شَجَرٍ مِنْ زَقُومٍ ٤٩ فَمَا لَهُنَّ مِنْهَا أَبْطُونَ ٥٠ فَشَرِبُونَ عَلَيْهِ مِنْ
الْحَمِيمِ ٥١ فَشَرِبُونَ شُرْبَ الْهِيمِ ٥٢ هَذَا نُزُلُهُمْ يَوْمَ الْدِينِ
نَحْنُ حَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ ٥٣ أَفَرَءَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ ٥٤ إِنَّتُمْ
تَخْلُقُونَهُ وَأَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ٥٥ نَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمُ الْمَوْتَ وَمَا
نَحْنُ بِمَسْبُوقَيْنَ ٥٦ عَلَى أَنْ تُبَدِّلَ أَمْثَلَكُمْ وَنُنْشِئَكُمْ فِي مَا لَا
تَعْلَمُونَ ٥٧ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشَاءَ الْأُولَى فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ٥٨
أَفَرَءَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ ٥٩ إِنَّتُمْ تَزَرَّعُونَهُ وَأَمْ نَحْنُ الْزَّارِعُونَ ٦٠ لَوْ
نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَاماً فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ ٦١ إِنَّا لَمُغَرِّمُونَ ٦٢ بَلْ

نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٦٧﴾ أَفَرَءَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿٦٨﴾ إِنَّا نَتَمُ
أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُرْزِنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنْزَلُونَ ﴿٦٩﴾ لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أُجَاجًا
فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ﴿٧٠﴾ أَفَرَءَيْتُمُ التَّارِ الَّتِي تُورُونَ ﴿٧١﴾ إِنَّا نَتَمُ أَنْشَأْتُمُ
شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنْشِئُونَ ﴿٧٢﴾ نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذْكِرَةً وَمَتَاعًا
لِلْمُقْوِينَ ﴿٧٣﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٧٤﴾ فَلَا أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ
الْتُّجُومِ ﴿٧٥﴾ وَإِنَّهُ لِقَسْمٌ لَوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ﴿٧٦﴾ إِنَّهُ لِقُرْءَانٌ كَرِيمٌ
فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ ﴿٧٧﴾ لَا يَمْسِهُ إِلَّا الْمُظَاهِرُونَ ﴿٧٨﴾ تَنْزِيلٌ مِنْ
رَبِّ الْعَلَمِينَ ﴿٧٩﴾ أَفِيهَا حَدِيثٌ أَنْتُمْ مُذْهِنُونَ ﴿٨٠﴾ وَتَجْعَلُونَ
رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ ﴿٨١﴾ فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُقُومَ ﴿٨٢﴾ وَأَنْتُمْ
جِنِّيَّذٌ تَنْظُرُونَ ﴿٨٣﴾ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا
تُبَصِّرُونَ ﴿٨٤﴾ فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ ﴿٨٥﴾ تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ
صَدِيقِينَ ﴿٨٦﴾ فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقْرَبِينَ ﴿٨٧﴾ فَرَوْحٌ وَرِيحَانٌ
وَجَنَّتُ تَعِيمٌ ﴿٨٨﴾ وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٨٩﴾ فَسَلَمٌ لَكَ
مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٩٠﴾ وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الْضَالِّينَ ﴿٩١﴾
فَنُرْثُلُ مِنْ حَمِيمٍ ﴿٩٢﴾ وَتَصْلِيَةُ جَحِيمٍ ﴿٩٣﴾ إِنَّ هَذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ
﴿٩٤﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٩٥﴾

❖ رسول خدا ﷺ فرموده اند: و هر که به قرائت سوره واقعه مداومت ورزد، فقر از او برطرف می شود، و در آن افزایش حفظ و توفیقات و وسعت در مال وجود دارد، و نیز فرموده اند: سوره واقعه را به زنانタン یاد دهید زیرا این سوره بی نیاز کننده است.

❖ امام باقر علیه السلام فرمود: هر که هر شب پیش از خواب سوره واقعه را قرائت کند، در حالی که چهره اش مانند ماه شب چهاردهم می درخشد؛ خداوند را دیدار می کند.

❖ از حضرت امام صادق علیه السلام: سوره واقعه دارای منافع و بهره های زیادی است که قابل شمارش نیست. از جمله آنها: هر که در دنیا هر شب سوره واقعه را تلاوت نماید هیچ گاه تهییدست و فقیر نشود؛ و بعد از مرگ از رفقای حضرت امیر المؤمنین علیه السلام شود.

❖ در واقعه تشریف مرحوم آیت الله مرعشی نجفی به زیارت حضرت صاحب الأمر علیه السلام؛ توصیه به تلاوت این سوره ها بعد از نمازهای واجب؛ ذکر شده بود: بعد از نماز صبح سوره یاسین، بعد از نماز ظهر سوره عم، بعد از نماز عصر سوره نوح علیه السلام، بعد از نماز مغرب سوره واقعه و بعد از نماز عشاء سوره ملک.

☞ **نکته:** تلاوت ۱۰۰ آیه قرآن در هر شبانه روز؛ و نیز تلاوت ۱۰۰ آیه در نافله عشاء؛ و نیز تلاوت سوره واقعه قبل از خواب؛ هر کدام جداگانه استحباب دارد، و این سوره هم حدود ۱۰۰ آیه است، فلذان خواندن سوره واقعه در یک رکعت نافله عشاء؛ به همراه سوره ای بیش از ۴ آیه (مثل سوره قدر) در رکعت دیگر؛ سبب می شود تا شخص یکجا به چند فضیلت موفق شود. فلذان این نخوه عمل در میان مؤمنین بسیار متداول است.

سُورَةُ يَا سِين

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ يَسٌ ﴿٢﴾ وَالْقُرْءَانُ الْحَكِيمُ
إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣﴾ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤﴾ تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ
الرَّحِيمِ ﴿٥﴾ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَا أَنذَرَ إِبْرَاهِيمَ فَهُمْ غَفِلُونَ ﴿٦﴾ لَقَدْ
حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٧﴾ إِنَّا جَعَلْنَا فِي
أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَىٰ الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُّقْمَحُونَ ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا مِنْ
بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبَصِّرُونَ
وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَنذَرْنَاهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٩﴾ إِنَّمَا
تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ فَبَشِّرُهُ بِمَغْفِرَةٍ
وَأَجْرٍ كَرِيمٍ ﴿١٠﴾ إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَمَا أَثْرَهُمْ
وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿١١﴾ وَأَصْرِبُ لَهُمْ مَثَلًا
أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿١٢﴾ إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ أَنْتَنِينِ
فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزَنَا بِشَالِثٍ فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُمْ مُّرْسَلُونَ ﴿١٣﴾ قَالُوا مَا
أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا
تَكَذِّبُونَ ﴿١٤﴾ قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ ﴿١٥﴾ وَمَا عَلِيَّنَا
إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾ قَالُوا إِنَّا تَظَاهَرُنَا بِكُمْ لَئِنْ لَّمْ تَنْتَهُوا

لَنْ جُنَاحَنَّكُمْ وَلَيَمَسَّنَّكُمْ مِنَّا عَذَابُ الْيَمِّ^{١٨} قَالُوا طَهِيرُكُمْ
مَعَكُمْ أَئِنْ ذُكْرُتُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ^{١٩} وَجَاءَهُ مِنْ أَقْصَا
الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَقُولُ أُتَبِعُوا الْمُرْسَلِينَ^{٢٠} أَتَبِعُوا مَنْ لَا
يَسْلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُهَتَّدُونَ^{٢١} وَمَا لِي لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي
وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ^{٢٢} إِنَّمَا تَخِذُ مِنْ دُونِهِ إِنَّهُ إِنْ يُرِدُنَ الرَّحْمَنُ بِضُرِّ
لَا تُغْنِ عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنْقِدُونِ^{٢٣} إِنِّي إِذَا لَفِي ضَلَالٍ
مُّبِينٍ^{٢٤} إِنِّي ءَامَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَأَسْمَعُونِ^{٢٥} قِيلَ أَدْخُلِ الْجَنَّةَ
قَالَ يَلِيلَتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ^{٢٦} إِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ
الْمُكَرَّمِينَ^{٢٧} وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ جُنْدٍ مِنَ
السَّمَاءِ وَمَا كُنَّا مُنْزِلِينَ^{٢٨} إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ
خَمِدُونَ^{٢٩} يَحْسِرَةً عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا
بِهِ يَسْتَهِزُءُونَ^{٣٠} أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكَنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ
أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ^{٣١} وَإِنْ كُلُّ لَمَّا جَمِيعٌ لَدِينَا مُحْضَرُونَ^{٣٢}
وَعَاهَةً لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيَّةُ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبَّا فَمِنْهُ
يَأْكُلُونَ^{٣٣} وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِنْ نَخِيلٍ وَأَعْنَبٍ وَفَجَرَنَا
فِيهَا مِنْ الْعُيُونِ^{٣٤} لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلْتُهُ أَيُّدِيهِمْ أَفَلَا

يَشْكُرُونَ ٢٥ سُبْحَانَ اللَّهِي خَلَقَ الْأَرْضَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ
الْأَرْضُ وَمِنْ أَنفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ٢٦ وَءَايَةً لَهُمُ الْيَوْمُ نَسْلُخُ
مِنْهُ النَّهَارَ فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ ٢٧ وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقْرِرٍ لَهَا
ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ٢٨ وَالْقَمَرَ قَدْرَنَاهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ
كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ ٢٩ لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا
الْيَوْمَ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلُّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ٣٠ وَءَايَةً لَهُمْ أَنَا حَمَلْنَا
ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلُكِ الْمَسْحُونِ ٣١ وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا
يَرَكُبُونَ ٣٢ وَإِنْ نَشَأْ نُغْرِقُهُمْ فَلَا صَرِيخَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنْقَذُونَ
إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَدَعًا إِلَى حِينٍ ٣٣ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَتَقُوا مَا بَيْنَ
أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ٣٤ وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ إِعَايَةٍ
مِنْ عَائِتٍ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ٣٥ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنْفَقُوا
مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنَطْعِمُ مَنْ لَوْ
يَشَاءُ اللَّهُ أَطْعَمُهُ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ٣٦ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ
هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ٣٧ مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً
تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَنْخِصُّمُونَ ٣٨ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ
أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ٣٩ وَنُفَخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ

رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ ٥١ قَالُوا يَوْيَلَنا مِنْ بَعْثَانَا مِنْ مَرْقَدِنَا هَذَا مَا
وَعَدَ الْرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ٥٢ إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً
فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ٥٣ فَالْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا
وَلَا تُجَزِّرُونَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ٥٤ إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي
شُغْلٍ فَكِهُونَ ٥٥ هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظَلَالٍ عَلَى الْأَرَابِكِ مُتَكَبِّرُونَ
لَهُمْ فِيهَا فَكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدْعُونَ ٥٦ سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ
رَّحِيمٍ ٥٧ وَأَمْتَزِرُوا الْيَوْمَ أَيْهَا الْمُجْرِمُونَ ٥٨ أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ
يَبْنَىٰ إِادَمَ أَن لَّا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ وَلَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ٥٩ وَأَن
أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ٦٠ وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبْلًا
كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ٦١ هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ
تُوعَدُونَ ٦٢ أَصْلُوهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكُفُّرُونَ ٦٣ الْيَوْمَ نَخْتِمُ
عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشَهُّدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ٦٤ وَلَوْ نَشَاءُ لَظَمَسْنَا عَلَىٰ أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ
فَأَئَنِي يُبَصِّرُونَ ٦٥ وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخَنَّهُمْ عَلَىٰ مَكَانِتِهِمْ فَمَا
أَسْتَطَاعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ ٦٦ وَمَنْ نُعَمِّرُهُ نُنَكِّسُهُ فِي الْخَلْقِ
أَفَلَا يَعْقِلُونَ ٦٧ وَمَا عَلَمْنَاهُ الْشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ وَإِنْ هُوَ إِلَّا

ذِكْرُ وَقُرْءَانٌ مُّبِينٌ ﴿٧٩﴾ لَيْنِذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقُّ الْقُولُ عَلَى
 الْكَفَرِينَ ﴿٨٠﴾ أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلْتُ أَيْدِينَا أَنْعَمَّا
 فَهُمْ لَهَا مَنِلُوكُونَ ﴿٨١﴾ وَذَلِكُنَّهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ
 وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعٌ وَمَسَارِبٌ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٨٢﴾ وَاتَّخَذُوا مِنِ
 دُونِ اللَّهِ إِلَهًا لَعَلَّهُمْ يُنَصَّرُونَ ﴿٨٣﴾ لَا يَسْتَطِعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ
 لَهُمْ جُنُدٌ مُّحْضَرُونَ ﴿٨٤﴾ فَلَا يَحْرُنَّكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا
 يُعْلَمُونَ ﴿٨٥﴾ أَوْ لَمْ يَرَ إِلَيْنَا أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ
 خَصِيمٌ مُّبِينٌ ﴿٨٦﴾ وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ وَقَالَ مَنْ يُحِيِ
 الْعِظَمَ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿٨٧﴾ قُلْ يُحِيِّهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ
 بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ ﴿٨٨﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ
 نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ مِنْهُ تُوقَدُونَ ﴿٨٩﴾ أَوْ لَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ
 وَالْأَرْضَ بِقَدِيرٍ عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَى وَهُوَ الْخَلَقُ الْعَلِيمُ
 إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ وَكُنْ فَيَكُونُ ﴿٩٠﴾ فَسُبْحَانَ
 الَّذِي بِيَدِهِ مَلْكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٩١﴾

♦ از حضرت رسول الله ﷺ رسیده که: قرائت کننده این سوره (یاسین) نزد خداوند "شریف" خوانده می شود، و این سوره برای قاری خود شفاعت می کند.

و در تورات "معمّه" (شامل شونده) نام دارد، چون خیر دنیا و آخرت را شامل حال قرائت کننده خود می‌کند، و بلاهای دنیا و سختی‌های آخرت را از او دور می‌کند. و نیز «قاضیه: دفع کننده، برآورنده» نامیده می‌شود؛ چون از قاری خود، هر بدی را دفع کرده، و همه حاجت‌های اورا روا می‌کند، و قرائت آن سوره پاداشی برابر بیست حج دارد. و گوش سپردن به صدای قرائت آن، معادل با ثواب هزار دینار انفاق در راه خداست.

❖ همچین فرمود: هر که سوره «یاسین» را برای رضای خدا بخواند؛ خداوند او را خواهد بخشید، و اجری همانند ۱۶ ختم قرآن به او خواهد داد، و اگر برای مریض در شرف مرگ خوانده شود، برای هر یک از حروف این سوره ۱۰ فرشته نازل شده؛ و در برابر او در صفوی می‌ایستند؛ و برای او استغفار کرده، و شاهد قبض روحش بوده، و جنازه اش را تشییع می‌کنند، و برآونماز گزارده، و شاهد دفنش هستند.

❖ حضرت امام باقر علیه السلام فرمودند: هر که سوره یاسین را در عمر خود یک بار بخواند خداوند به شماره تمام آفریده هایش در این جهان و آن جهان و آنچه در آسمان است به عدد هر یک ۴۰۰۰ حسنه در نامه عملش ثبت فرماید و به همین مقدار از گناهان او محساً زد و دچار تنگدستی وزیان و بدھکاری و خانه خرابی نشد و بدجختی و دیوانگ نبیند و مبتلا به جذام و وسوس و دودلی و بیماری‌های مضر نگردد و خداوند سختی و دشواری مرگ را برآو آسان کند و خود متصدی و مباشر قبض روح او باشد و از جمله کسانی خواهد بود که خداوند فراخی زندگی او را به عهده گرفته و ضامن خوشحالی او هنگام مرگ

گردیده و خشنودیش را آخرت تضمین کرده و همه فرشتگان آسمان و زمین را خطاب فرموده که من از بندِ راضی هستم پس برای او آمرزش بطلبید.

❖ حضرت امام صادق علیه السلام فرمودند: براستی برای هر چیزی قلبی است؛ و قلب قرآن سوره یاسین است، هر که آن را قبل از خواب یا در روز، قبل از آنکه شام شود بخواند؛ در آن روز از محفوظین و بهره مندان باشد تا آنکه شام کند، و هر که در شب قبل از خواب آن را تلاوت کند؛ خداوند بروی ۱۰۰۰ فرشته بگمارد تا او را از شر بدی و هر شیطان رانده شده و هر آسیب حفظ کنند، و هر گاه در همان روز بمیرد؛ خداوند او را وارد بهشت گرداند، و ۳۰ هزار فرشته هنگام غسلش گرد آیند؛ و برای او طلب آمرزش کنند، و با استغفار او را مشایعت و بدرقه نمایند تا کنار قبر، و چون او را به قبر برند؛ آن فرشتگان جمله در قبر با وی درآیند و خدا را عبادت کنند و ثواب عبادتشان را به مرده دهنند، و قبرش تا هر کجا که چشم ببیند فراخ گردد؛ و از فشار قبر ایمن باشد، و همیشه از قبرش تا آسمان نوری تابان باشد؛ تا اینکه خداوند او را از قبر بیرون آرد، و چون او را برانگیخت؛ فرشتگان خدا با او هستند؛ و بدرقه اش کنند؛ و با اوی به گفتگو پردازنند؛ و به رویش لبخند زنند؛ و به هر خیر و نیکی مژده اش دهنند؛ تا او را از صراط و میزان بگذرانند؛ و در جایگاه قربی او را بدارند؛ که هیچ مخلوقی را جز مقربان و فرستادگان حق آن مقام و منزلت و قرب را باشد، و وی با پیامبران علیهم السلام در آن درگاه نزد خدای تعالی باز ایستد و با غمخواران غم نخورد و با اندوه‌گینان اندوه نکشد و با زاری کنندگان زاری نکند. آنگاه خداوند تعالی گوید: ای بندِ من شفاعت کن هر که را خواهی، که شفاعت را درباره همه بپذیرم، و حاجت بخواه که هر چه خواهی به تو دهم، پس وی

حاجت را از خدا بخواهد که برآورده شود؛ و شفاعت کند که پذیرفته گردد، و حساب او را چون دیگران نکشند؛ و در آنجا چون دیگران بازداشت نشود؛ و چون زبونان و خوارشدگان زبون و خوار نگردد، و به نکبت گناه و عمل زشی که از او سرزده گرفتار نشود؛ و برات آزادی او را سرگشاده بدو دهند؛ تا اینکه از درگاه الهی به زیر آید، و همه مردم از روی تعجب گویند: «سبحان الله» این بنده را حقیقت گناه نبود؛ او از همدمان حضرت محمد ﷺ خواهد شد.

❖ جناب سلمان فارسی پیغمبر روایت می کند از اهل بیت علیهم السلام: اگر کسی ده روز بعد از نماز صبح قبل از سخن گفتن با کسی، سوره یاسین را بخواند و این دعا را قبل از تلاوت سوره مزبور ده مرتبه بخواند بعد سوره را بخواند هر حاجتی را که بخواهد انجام شود. انشاء الله، زیرا که اسم اعظم خداوندی در این دعا است: بسم الله الرحمن الرحيم، یا قدیم یا دائم یا حی و یا قیوم یا فرد و یا وتریا واحد یا احد یا صمد یا من لم یلد و لم یکن له کفوأً احد و صلی الله علی محمد وآلہ اجمعین برحمتك یا ارحم الراحیمین.

❖ در واقعه تشریف مرحوم آیت الله مرعشی نجفی به زیارت حضرت صاحب الأمر علیهم السلام؛ توصیه به تلاوت این سوره‌ها بعد از نمازهای واجب؛ ذکر شده بود: بعد از نماز صبح سوره یاسین، بعد از نماز ظهر سوره عّم، بعد از نماز عصر سوره نوح علیهم السلام، بعد از نماز مغرب سوره واقعه و بعد از نماز عشاء سوره ملک.

تذکر: قبل این بیان شده که تفاوت آثار و برکات و ثواب اعمال؛ بر حسب تفاوت درجات اشخاص در معرفت و خلوص حال و نحوه انجام عمل ایشان می باشد.

سُورَةُ الْمُلْكِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ تَبَرَّكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢﴾ الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُو كُمْ أَيْكُمْ أَحْسَنُ عَمَلاً وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ﴿٣﴾ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَا تَرَىٰ فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَقْدُوتٍ فَارْجِعُ الْبَصَرَ هَلْ تَرَىٰ مِنْ فُطُورٍ ﴿٤﴾ ثُمَّ ارْجِعُ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقِلِبُ إِلَيْكَ الْبَصْرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ﴿٥﴾ وَلَقَدْ زَيَّا السَّمَاءَ الَّذِيَا بِمَصَبِّيَّ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ ﴿٦﴾ وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٧﴾ إِذَا أَقْلَوْ فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا وَهِيَ تَفُورُ ﴿٨﴾ تَكَادُ تَمَيَّزُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلُوهُمْ حَرَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ﴿٩﴾ قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبُنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ﴿١٠﴾ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿١١﴾ فَاعْتَرَفُوا بِذَنْبِهِمْ فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١٢﴾

وَأَسِرُوا قَوْلَكُمْ أَوْ أَجْهَرُوا بِهِ إِنَّهُ وَعَلِيهِ مِنَ الْبَصَرِ ١٣
يَعْلَمُ مَنْ حَلَقَ وَهُوَ الْلَّطِيفُ الْخَبِيرُ ١٤ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ
الْأَرْضَ ذُلُولًا فَامْشُوا فِي مَنَا كِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ
أَمَنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ
تَمُورُ ١٥ أَمْ أَمْنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا
فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ تَذَرِّي ١٦ وَلَقَدْ كَذَّبَ الظَّاهِرُ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ
كَانَ نَكِيرٌ ١٧ أَوْ لَمْ يَرَوْا إِلَى الظَّاهِرِ فَوْقَهُمْ صَافَّتِ وَيَقِيْضُنَّ مَا
يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ إِنَّهُ وَبِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ ١٨ أَمَنْ هَذَا
الَّذِي هُوَ جُنْدُ لَكُمْ يَنْصُرُكُمْ مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِنَّ الْكَافِرُونَ
إِلَّا فِي غُرُورٍ ١٩ أَمَنْ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ وَبَلْ
جَّوَّا فِي عُتُوٍّ وَنُفُورٍ ٢٠ أَفَمَنْ يَمْشِي مُكَبَّا عَلَى وَجْهِهِ أَهْدَى
أَمَنْ يَمْشِي سَوِيًّا عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ٢١ قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ
وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْعَدَةَ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ ٢٢
قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ٢٣ وَيَقُولُونَ
مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ٢٤ قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ

وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٦﴾ فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةَ سِيَّئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ
كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدْعُونَ ﴿٢٧﴾ قُلْ أَرَعِيْتُمْ إِنَّ
أَهْلَكَنِي الَّلَّهُ وَمَنْ مَعَيْ أَوْ رَحْمَنَا فَمَنْ يُحِبُّ الْكُفَّارِ إِنَّ عَذَابَ
الْأَيْمَرِ ﴿٢٨﴾ قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ ءَامَنَا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ
هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٩﴾ قُلْ أَرَعِيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَورًا فَمَنْ
يَأْتِيْكُمْ بِمَا إِمَاءِ مَعِينٍ ﴿٣٠﴾

❖ حضرت رسول خدا ﷺ فرموده اند: هر که در شب سوره ملک را قرائت کند، اجری مانند احیای شب قدر را خواهد داشت. و حضرتش خود هر شب پیش از خواب این سوره را قرائت می کردند.

❖ حضرت رسول خدا ﷺ فرموده است همچنین فرمودند: بدانید سوره ملک از طرف قاری و صاحب این سوره در روز قیامت مجادله می کند و برای او طلب آمرزش و مغفرت می کند. و فرد قرائت کننده خود را آنقدر شفاعت می کند تا او را ببخشند.

❖ همچنین فرموده اند: هر کس سوره ملک را قرائت کند؛ نجات دهنده او از عذاب قبر است، و به وی اجری همانند کسی که شب قدر را احیا داشته است؛ اعطای شود، و هر کس این سوره را حفظ کند؛ اتیس و مونس او در قبر خواهد شد، و اورا از هر حادثه و عذاب در قبر نگه می دارد، اورا به خدا نزدیک می کند، تا اینکه وارد بهشت شود؛ در حالی که از وحشت قبر در امان است.

❖ و نیز حضرت رسول خدا ﷺ در این باره فرموده اند: هر کس سوره ملک را قرائت کند؛ و به برادران خود که از دنیا رفته اند؛ هدیه کند؛ ثواب آن با سرعت برق به آنها خواهد رسید، و در عذاب گناهان ایشان؛ تخفیف داده می شود، و مایه انس ایشان در قبر می شود.

❖ حضرت صادق علیه السلام نیز فرموده اند: هر کس سوره ملک را برای میّت بخواند؛ از عذابی که در آن است تخفیف داده می شود، و اگر قرائت کننده به اموات هدیه کند؛ ثواب آن با سرعت برق به آنها می رسد.

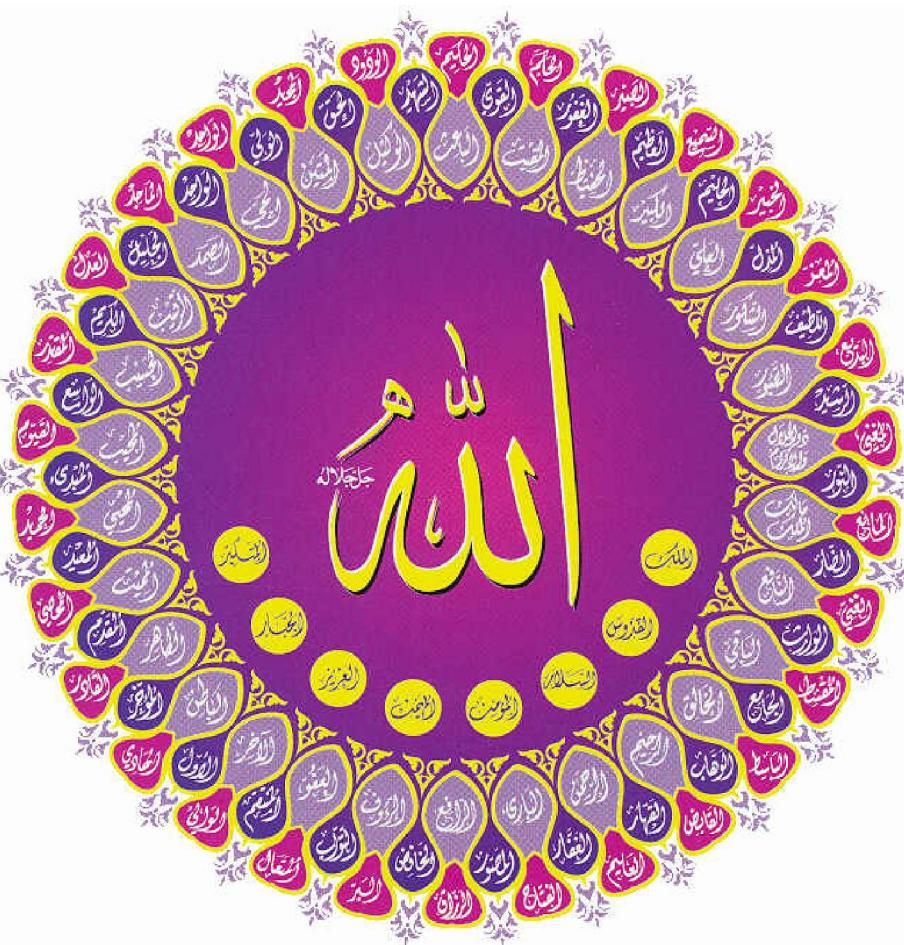
❖ حضرت امام باقر علیه السلام نیز در فضیلت این سوره فرموده اند: سوره ملک، سوره مانعه است، و مانع از عذاب قبر می شود، و در تورات نیز سوره ملک نوشته شده است، هر کس در شب ها این سوره را قرائت نماید؛ عملی زیاد و پاک و نیکو به جا آورده است؛ و از گروه غافلان نوشته نمی شود. من پس از نماز عشاء خود به حالت نشسته آن را قرائت می کنم، و پدرم (امام سجاد علیه السلام) در شب و روز این سوره را قرائت می کرد.

❖ حضرت پیامبر ﷺ فرموده است: هر کس پیش از خوابیدن آن را قرائت کند؛ خداوند برای او سی حسنہ می نویسد؛ و سی گناه از اورا پاک می کند، و سی درجه بر درجات او می افزاید، و فرشته ای از فرشتگان خدا مأمور می شود؛ تا بال هایش را بر روی او بگسترد؛ و اورا از هر بدی و آفتی نگه دارد؛ تا از خواب بیدار شود.

❖ حضرت امام صادق علیه السلام نیز در این باره فرمودند: هر کس سوره ملک را در نماز واجب خود یا پیش از آنکه بخوابد قرائت نماید؛ تا صبح در امان الهی

خواهد بود؛ تا وارد بهشت شود.

❖ در واقعه تشرف مرحوم آیت الله مرعشی نجفی به زیارت حضرت صاحب الامر علیہ السلام؛ توصیه به تلاوت این سوره‌ها بعد از نمازهای واجب؛ ذکر شده بود: بعد از نماز صبح سوره یاسین، بعد از نماز ظهر سوره عم، بعد از نماز عصر سوره نوح علیہ السلام، بعد از نماز مغرب سوره واقعه و بعد از نماز عشاء سوره ملک.

سُورَةُ نُوحٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحاً إِلَى قَوْمِهِ أَنْ
أَنذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابُ الْيَمِّ ﴿٢﴾ قَالَ يَقُولُ إِنِّي
لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٣﴾ أَنِّي أَعْبُدُوا اللَّهَ وَآتَقُوهُ وَأَطِيعُونِ ﴿٤﴾ يَغْفِرُ
لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤْخِرُكُمْ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا
جَاءَ لَا يُؤَخِّرُ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٥﴾ قَالَ رَبِّي إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي
لَيَلَّا وَنَهَارًا ﴿٦﴾ فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَاءِي إِلَّا فِرَارًا ﴿٧﴾ وَإِنِّي كُلَّمَا
دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصْبِعَهُمْ فِي ءَاذَانِهِمْ وَأَسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ
وَأَصْرُوا وَأَسْتَكَبَرُوا أَسْتِكَبَارًا ﴿٨﴾ ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا ﴿٩﴾ ثُمَّ
إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا ﴿١٠﴾ فَقُلْتُ أَسْتَغْفِرُوا
رَبَّكُمْ إِنَّهُ وَكَانَ غَفَارًا ﴿١١﴾ يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا
وَيُمْدِدُكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَيْنَنَ وَيَجْعَلُ لَكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَلُ لَكُمْ
أَنْهَرًا ﴿١٢﴾ مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ﴿١٣﴾ وَقَدْ حَلَقْتُمْ أَطْوَارًا
﴿١٤﴾ أَلَمْ تَرَوْ أَكِيفَ حَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَوَاتٍ طِبَاقًا وَجَعَلَ
الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسَ سِرَاجًا ﴿١٥﴾ وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ

الْأَرْضِ نَبَاتًا ﴿١٧﴾ ثُمَّ يُعِدُّكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا ﴿١٨﴾
 وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ بِسَاطًا ﴿١٩﴾ لِتَسْكُنُوهَا مِنْهَا سُبُلًا فِي جَاجَةٍ
 ﴿٢٠﴾ قَالَ نُوحُ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَنْ لَمْ يَزِدْهُ مَالُهُ وَوَلْدُهُ وَ
 إِلَّا خَسَارًا ﴿٢١﴾ وَمَكَرُوا مَكْرًا كُبَارًا ﴿٢٢﴾ وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ
 إِلَّا هَتَّكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدَّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنُسْرًا ﴿٢٣﴾
 وَقَدْ أَصَلُوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا ﴿٢٤﴾ مِمَّا
 حَطَّيْتِهِمْ أُغْرِقُوا فَأَدْخِلُوا نَارًا فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ
 أَنْصَارًا ﴿٢٥﴾ وَقَالَ نُوحُ رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكُفَّارِينَ
 دَيَارًا ﴿٢٦﴾ إِنَّكَ إِنْ تَذَرْهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فَاجِرًا
 كَفَّارًا ﴿٢٧﴾ رَبِّ أَغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِي مُؤْمِنًا
 وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا ﴿٢٨﴾

✤ حضرت امام صادق علیه السلام فرموده اند: هر که بر قرائت سوره نوح علیه السلام
 مداومت کند پیش از مردن؛ جایگاه خود در بهشت را خواهد دید، و اگر هنگام
 طلب حاجتی خوانده شود؛ به اذن خداوند حاجتش برآورده می شود. و نیز
 فرمود: هر کس سوره نوح علیه السلام را قرائت نماید اگر در بند و اسارت یا زندان
 باشد راه برون شدنش آسان می شود، و اگر برای سفر باشد در گشايش و بهره
 وری برای او باز می شود تا اینکه به خانه اش بازگردد.

❖ و در تعالیم مکتب وحی آمده: مداومت به تلاوت این سوره هم و غم های انسان را از بین می برد. کسی که به خدا ایمان دارد و کتابش را قرائت می کند قرائت سوره نوح ﷺ را رها نکند. هر بندۀ ای که با امید به پاداش الهی و شکیبایی در راه خدا سورة نوح را در نمازهای واجب و مستحب خود بخواند خداوند او را در خانه های نیکوکاران مسکن دهد و سه بهشت از بهشت هایش را به کرامت خود به او عطا می کند و با تعدادی زیادی از حوریان بهشتی تزویج نماید. و حضرت امام جواد علیه السلام نیز به یکی از یارانشان فرمودند تا برای رفع بدی حال معیشت و سختی وضعیت مالی بر قرائت این سوره مداومت نماید.

❖ و در واقعه تشرف مرحوم آیت الله مرعشی نجفی به زیارت حضرت صاحب الامر علیه السلام؛ توصیه به تلاوت این سوره‌ها بعد از نمازهای واجب ذکر شده بود: بعد از نماز صبح سوره یاسین، بعد از نماز ظهر سوره عم، بعد از نماز عصر سوره نوح ﷺ، بعد از نماز مغرب سوره واقعه و بعد از نماز عشاء سوره ملک.

سُورَةُ النَّبِيِّ الْعَظِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢﴾ عَنِ النَّبِيِّ
الْعَظِيمِ ﴿٣﴾ الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ﴿٤﴾ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٥﴾ ثُمَّ كَلَّا
سَيَعْلَمُونَ ﴿٦﴾ أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهَدًا ﴿٧﴾ وَالْجِبَالَ أُوتَادًا
وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ﴿٩﴾ وَجَعَلْنَا الَّيْلَ
لِبَاسًا ﴿١٠﴾ وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ﴿١١﴾ وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا
وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَاجًَا ﴿١٢﴾ وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً شَجَاجًا
لِتُخْرِجَ بِهِ حَبَّاً وَنَبَاتًا ﴿١٣﴾ وَجَنَّتِ الْفَافًا ﴿١٤﴾ إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ
كَانَ مِيقَاتًا ﴿١٥﴾ يَوْمَ يُنَفَّخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا ﴿١٦﴾ وَفُتَحَتِ
السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبُوابًا ﴿١٧﴾ وَسُرِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ﴿١٨﴾ إِنَّ
جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ﴿١٩﴾ لِلظَّاغِينَ مَئَابًا ﴿٢٠﴾ لَبِثِينَ فِيهَا أَحْقَابًا
لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ﴿٢١﴾ إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَاقًا
جَزَاءً وِفَاقًا ﴿٢٢﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿٢٣﴾ وَكَذَّبُوا إِيَّا تِنَا
كِذَّابًا ﴿٢٤﴾ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ﴿٢٥﴾ فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ
إِلَّا عَذَابًا ﴿٢٦﴾ إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿٢٧﴾ حَدَّا إِقَ وَأَعْنَبَا ﴿٢٨﴾ وَكَوَاعِبَ

أَتَرَا بَآءَ ﴿٣٥﴾ وَكَأْسًا دِهَاقًا ﴿٣٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذَبًا
 جَزَاءً مِنْ رَبِّكَ عَطَاءً حِسَابًا ﴿٣٦﴾ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا
 بَيْنَهُمَا أَلْرَحْمَنُ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا ﴿٣٧﴾ يَوْمَ يَقُولُمُ الْرُّوحُ
 وَالْمَلَكِكُ صَفَا لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا
 ذَلِكَ الْيَوْمُ الْحُقُّ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَى رَبِّهِ مَئَابًا ﴿٣٩﴾ إِنَّا
 أَنْدَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ
 الْكَافِرُ يَلْيَتَنِي كُنْتُ تُرَبَّا ﴿٤٠﴾

در حدیث شریف آمده است که روز جنگ صفین مردی از لشکر شام در
 حالی که سلاح بر تن پوشیده، و قرآنی حمایل کرده بود، وارد میدان شد، و سوره
 «عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ عَنِ النَّبِيِّ الْعَظِيمِ» را تلاوت می کرد، حضرت علی علیه السلام شخصا به
 میدان او آمد و به او فرمود: «أَتَعْرِفُ النَّبِيَّ الْعَظِيمَ الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ» آیا
 می دانی نبأ عظیمی که در آن اختلاف دارند چیست؟! آن مرد در جواب گفت:
 نه، نمی دانم! امام فرمود: «إِنَّا وَاللَّهُ النَّبِيُّ الْعَظِيمُ الَّذِي فِيهِ اخْتِلَافٌ وَعَلَى وَلَائِتِهِ
 تَنَازُعٌ، وَعَنْ وَلَائِقٍ رَجَعْتُمْ بَعْدَ مَا قَبْلَتُمْ ... وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَعْلَمُونَ مَا عَلِمْتُمْ»؛
 "بخدا سوگند؛ منم آن نبأ عظیم که درباره آن اختلاف دارید! و در ولایت او به
 نزاع برخاسته اید، شما از ولایت من باز گشتهید؛ بعد از آنکه پذیرفتید، و در
 قیامت بار دیگر آنچه را قبلا در این زمانه دانسته اید؛ خواهید دانست!"

از حضرت امام باقر علیه السلام درباره تفسیر سوره نبأ پرسیدند، حضرتش از قول

حضرت امام علی علیه السلام نقل فرمود: خداوند هیچ آیتی بزرگتر از من و هیچ گزارش و پیامی عظیم تر از من ندارد.

❖ حضرت امام صادق علیه السلام در روایتی فرموده اند: منظور از نبأ عظیم در این سوره؛ ولایت امیر المؤمنین علی علیه السلام است.

❖ در حدیث نبوی ﷺ آمده است: که حضرتش فرمود این چند سوره (از جمله عم...) را یاد بگیرید پس اگر می دانستید آنچه را که در این سوره هاست پس حاضر بودید آنچه از امور روزمره بدان مشغولید را رها کرده و آنها را یاد گرفته و بوسیله آنها به خداوند تعالی تقرب می جستید. و خداوند به واسطه آن گناهان شما را می آمرزد جز شرک ورزیدن به او.

❖ همچنین فرمود: هر که سوره نبأ را قرائت نماید خداوند در روز قیامت از نوشیدن خنک بهشتی به وی بنوشاند.

❖ حضرت امام صادق علیه السلام فرمودند: هر کس قرائت سوره نبأ را یک سال ادامه دهد و هر روز آن را قرائت نماید از سال خارج نشود مگر اینکه خانه خدا را زیارت خواهد کرد.

❖ همچنین فرمود: هر که می خواهد شب بیدار بماند اگر سوره نبأ را قرائت کند چنین می شود، و قرائت آن برای کسی که می خواهد در شب مسافرت نماید مفید خواهد بود، و او را از شر دزد و راهزن در امان می دارد.

❖ در واقعه تشرف مرحوم آیت الله مرعشی نجفی به زیارت حضرت صاحب الامر علیه السلام؛ توصیه به تلاوت این سوره‌ها بعد از نمازهای واجب؛ ذکر شده بود: بعد از نماز صبح سوره یاسین، بعد از نماز ظهر سوره عم، بعد از نماز عصر سوره نوح علیه السلام، بعد از نماز مغرب سوره واقعه و بعد از نماز عشاء سوره ملک.

سؤال: آیا دعای شریف "یا من ارجوه..." که در تعقیب نمازهای یومیه در ماه مبارک رجب خوانده می شود؛ مخصوص مردان است؟ زیرا وارد شده است که مردها بایستی محسن خود را بگیرند و...؟

جواب:

اولاً: مخصوص مردان نیست.

ثانیا: در حدیث وارد نشده که مردها بایستی...! بلکه نقل شده که حضرت مucchom علیه السلام در وقت ذکر این فقره (حرّم شیبی علی النار - یعنی موی سفید مرد بر آتش جهنم حرام کن) با بدست گرفتن محسن شریف؛ به آن اشاره کردند.

ثالثا: چون "شيبة" به معنای موی سفید است؛ مردان با محسن؛ ریش خود را در دست می گیرند، و افراد کوسه و ریش تراشیده؛ و نیز زنان؛ گیسوان و یا موی سر خود را در دست گرفته؛ یا بدان اشاره می کنند. [شماره ثبت: (۱۲۱۱) منبع: المسائل الرازية]

پژوهشگده ها و آموزشگده های بنیاد حیات اعلی

علوم معرفت الٰی - علوم زبان و حٰی - علوم کلام و حٰی

علوم تلاوت کلام و حٰی - علوم کلام خازنان و حٰی - علوم فقه آئین الٰی

علوم تقویم نجوم تجیم - علوم طب جامع - علوم پاکنیستی

آموزش برتر (اعلی) - علوم برتر (اعلی) - علوم توانمندی بانی روی الٰی

علوم عمارت برتر - علوم انساب و تبارشناسی - رسانه های حیات اعلی

طرح و برنامه ریزی پژوهشی و مدیریت و اشراف علمی

دارالمعارف الإلهیة

ماه شعبان ۱۴۳۵

www.Aelaa.net

وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ